

Kako je z manjšinskim odborom deželnega zbora?

Pretekli teden se je koroški deželni zbor ponovno sestel. To dejstvo in pa nekateri predlogi, ki so se pojavili v zadnjih mesecih in tednih v koroškem političnem življenju in v koroški publicistiki, so nam povod, da se danes bavimo z dokaj mačehovskim poslovanjem nekega odbora koroškega deželnega zbora.

Koroški deželni zbor pozna — kakor tudi dunajski parlament ter naša občinska zastopstva — posebne odbore za razna kulturna, politična in gospodarska vprašanja. Eden izmed številnih odborov je tudi tako imenovani manjšinski odbor. Razlikuje se od drugih le v tem, da že skozi vsa leta svojega obstoja spi vidno in trdovratno spanje pravičnega. Nikdar ni slišati besede o delovanju tega odbora. Celovška „Kleine Zeitung“ je 9. februarja tega leta v nekem komentarju o zadnjih akcijah v Velikovcu zapisala sledeče: „Menimo, da je neobhodno potrebno, če po dolgoletni neaktivnosti manjšinski odbor koroškega deželnega zbora zazna naloge in stopi končno v fazo razgovorov s predstavniki manjšin, kakor je to storil zvezni kancler dr. Kreisky.“

Zanimiva je vsekakor reakcija, ki jo je sprožila ta misel vsaj pri enem izmed številnih deželnozbornih poslancev. Na uredništvo „Kleine Zeitung“ je namreč naslovil pismo in hkrati prosil, da uredništvo njegovega imena ne imenuje. Glavni urednik Heinz Stritzl je odgovoril neimenovanemu deželnemu poslancu v odprtem pismu dne 20. II. in v tem pismu citiral tudi poslančeve misli. In te misli se nam zdijo značilne za ozračje na Koroškem. Poslanec namreč vpraša, kaj da bi mogel manjšinski odbor spremeniti na resnični situaciji. Meni, da bi se v primeru, da manjšinski odbor ugotovi utemeljnost slovenskih pritožb, dvignil vihar ogorčenja pri nemškonalcih v deželi („ein Sturm der Entrüstung bei den Deutschen im Lande“); če pa bi ugotovil nasprotno, bi to bila voda na mlin radikalnih Slovencev („dann wäre das Wasser auf die Mühlen der radikalen Slowenen“). Karkoli pa manjšinski odbor stori, nadaljuje in zaključuje poslanec svoje pismo: storiti ne more ničesar, kajti vprašanja manjšine ne sodijo v njegovo kompetenco.

Glavni urednik „Kleine Zeitung“ Stritzl meni v svojem odprtem pismu, da je treba vendarle iskati ustrezne poti in predlaga, da bi na Koroškem našli slično rešitev, kot jo ima nemška manjšina na Danskem in danska v Nemčiji. Tam namreč obstajajo posebni kontaktni odbori v Bonnu oziroma Kopenhagenu, ki razmišljajo in razpravljajo o vseh odprtih vprašanjih in nakazujejo poti do rešitve. Zdi se nam, da je to koristen predlog, kajti koroška deželna politika gre, kakor smo nakazali v zadnjem našem uvodniku, mimo resničnih problemov slovenske narodnostne skupnosti. Toleranca sama ne rešuje in nikdar ne bo reševala vprašanj. Potrebna so dejanja. Uažna predstopnja pa so resnični in resni ter redni pogovori; takih pogovorov ni bilo.

Vendar se nam zdi izjava neimenovanega poslanca silno zanimiva, ker se v njej zrcali vsa kompleksna zamotanost naše koroške ali boljše južnokoroške resničnosti. Po našem nikakor ni treba ugotavljati, ali ima slovenska narodnostna skupnost povod za pritožbo, kajti dejstvo, da na primer ni mednarodno zaječanih dvojezičnih napisov, priznava in mora priznavati tudi najbolj zatelebani nemški nacionalci. Ali se koroška uradna politika boji slovenskih nasprotikov? Če je tako, nikdar in nikoli ne bo znosne rešitve južnokoroškega problema. Če bi se bila Avstrija leta 1955 ozirala na nemškonalno svobodnjaško stranko, ne bi imeli nevtralnosti

Turobno slovo od dr. Franceta Cigana

Vsi smo občutili z vso bridkostjo, od koga se poslavljamo. Ni bil noben narodni velikaš, noben slavni politik, ampak preprost delavec — narodni delavec s srcem in dušo. Podali smo se v slovensko prestolnico Ljubljano iz vseh krajev Slovenije, največ nas je bilo s Koroškega, da pospremimo na zadnji poti profesorja za glasbo na Državni gimnaziji za Slovence dr. Franceta Cigana.

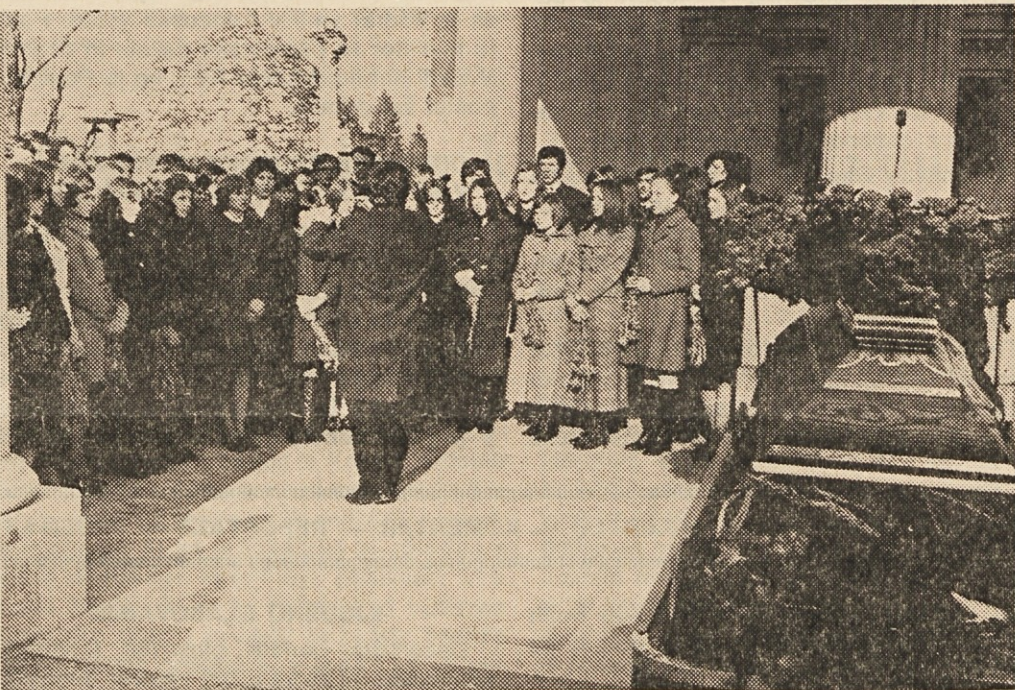
Hladen veter je pihal čez ljubljanske Žale, ko smo se zbrali pri Andrejevi mrliški vežici, da ga vidimo še enkrat, zadnjič. Na njegovem obrazu ni bilo več čutiti, opaziti groznih bolečin, ki jih je moral prestati zadnje mesece. Ležal je tam, mirno, kot bi se poslovil še enkrat od nas, svojih rojakov, duhovnih sobratov, kolegov, učencev, kot

zbor Jakob Petelin — Gallus, hodil je po naših krajih, prisluhnil in zapisoval preproste, a vendar prekrasne narodne pesmi koroških Slovencev. Ohranil jih je in rešil pozabe. Koliko jih je zbral na skrajni narodni meji, kjer hoče izbrisati tujec vsako sled slovenstva!

Nosil je največje breme pri vsakoletni

nico „Dro bratje, skupaj vsi stopimo“; uglasbil jo je Cigan sam. Tam smo stali skupaj, mi iz vseh krajev slovenske Koroške, potrti, žalostni, a tudi osramočeni, kajti nihče od nas ni opravil tako težavnega, naporega, hvale in priznanja vrednega dela za koroško slovensko pesem. Naši dijaki so mu še zapeli Kernjakovo „Rož, Podjuna, Zila“. Vse naše tri pokrajine ga bodo pogrešale. Spominu rajnega dr. Cigana se je poklonil tudi Akademski pevski zbor „Tone Tomšič“ iz Ljubljane pod vodstvom Marka Muniha z Gallusovo žalostinko „Ecce, quomodo moritur iustus“. Šel je k svojemu pravičnemu Plačniku, po večni zaslužek.

V imenu bivših gojencev in za KKZ se je poslovil od rajnega dr. Cigana Erik Prunč s kratkimi, občutenimi besedami, v imenu ravnateljstva Državne gimnazije za Slovence v Celovcu pa Franc Inzko; ravnatelj Zablatnik je namreč zbolel in se ni mogel udeležiti

Zbor Slovenske gimnazije pod vodstvom prof. Jožeta Ropitza se poslavlja od dragega vzgojitelja

bi nam hotel reči še enkrat, zadnjič: „Vztrajajte, ne vdajte se. Ohranite narod, njegova ogromna bogastva, ohranite našo prekrasno slovensko pesem!“

Večina nas je bilo Korošcev. Dolgo je živel med nami, delal med nami in za nas, vzljubil in zbiral, ohranjal in obujal je našo pesem kot nihče drug, kot nihče izmed nas Korošcev. A žalostno — čeprav mu je kot Prekmurcu, človeku, ki je čutil v svoji zgodnji mladosti strahoviti pritisk narodnega zatiranja, postala naša koroška zemlja druga domovina — je ostal tujec med svojimi. Ne po svoji krivdi.

Prišel je med nas, ne na počitek, delat je prišel. In je delal do zadnjega diha. Izčrpal se je. Precenjeval je svoje telesne moči. Ni hotel verjeti, da se mora oddahniti. Videl je pred seboj ogromen kup dela. Vzgal je mladino, vodil je dijaški dom, na gimnaziji je učil petje, ustanovil in vodil je Pevski

v osrčju Evrope. Če bi se merodajni politični faktorji v Italiji ozirali na neofašiste, Južni Tirolci nikdar ne bi imeli svojega paketa in svojega operacijskega koledarja. Po našen ostane samo ena pot: brez obotavljanja priti z resnimi pogovori s predstavniki slovenske narodnostne skupnosti; ti pogovori morejo in smejo imeti pred sabo samo en cilj: dosledno izpolnitev vseh obveznosti, ki jih je Avstrija leta 1955 sprejela. Z vsakim zamujenim letom bo cena, ki jo Avstrija plačuje in ki jo bo morala plačevati, višja. Ponovno izrazimo prepričanje, da je pri mnogih političnih osebnostih pripravljenost za tako širokogrudno rešitev, ki nikogar ne bo prikrajšala za njegove pravice, kajti demokratična miselnost je označena prav tudi s tem, da daje šibkejšemu to, kar mu gre.

akademiji Slovenske gimnazije. Prva je bila 1959, uspela je. Cigan je veroval v uspeh. Pripravljal je že akademijo 1971. A ni je več doživel. Lanska je bila zadnja, ki jo je sooblikoval. Žrtvoval se je.

V cerkvi na Žalah blagoslovlja pomožni škof dr. Lenič zemeljske ostanke blagega pokojnika

Foto: Marko Jernej

Zdaj ga ni več. Velikansko, bolečo vrzel bomo šele občutili.

Zadnji četrtek smo se poslovili od njega, za vselej. Ob mrliški vežici so mu zapeli selški fantje narodno pesem „Liepa roža, Mati božja“, ki jo je ljubil bolj kot vse druge. Gimnazijski zbor, pod vodstvom prof. Jožeta Ropitza, se je poslovil ob katafalku od svojega rajnega pevovodje s koroško bud-

zahvalil v imenu šolske oblasti in manjšinskega šolskega oddelka.

Zapeli smo ponarodelo himno koroških Slovencev „Njav čez izaro“, stali strti ob odprtem, preranem grobu požrtvovalnega narodnega delavca ter se s težkim srcem poslovili od velikana dr. Franceta Cigana. Slava njegovemu spominu!

DRŽAVNA GIMNAZIJA ZA SLOVENCE SPOROČA:

V četrtek, 11. marca 1971, ob 9. uri
bo v cerkvi novega bogoslovja maša
zadušnica za pokojnim dr. Ciganom.

OD TEDNA DO TEDNA

DR. DRAGO ŠTOKA O SPECIFIČNIH VPRAŠANJH SLOVENSKEGA ŠOLSTVA V ITALIJI

Tržaški deželni svet se je pred kratkim ukvarjal z raznimi vprašanji o šolstvu in zlasti z osnovnim vprašanjem napovedane šolske reforme.

O šolski reformi in o problemih slovenskega šolstva v deželi je spregovoril tudi svetovalec Slovenske skupnosti dr. Drago Štoka. Govornik je naglasil, da se razne reforme v Italiji uresničujejo z veliko zamudo in izvajajo zelo počasi, medtem ko se z njimi nasprotno zelo mudi. Odtod tudi čedalje močnejše gibanje med dijaki in študenti. Obstoječe norme na področju šolstva so krivične do revnejših študentov, na univerzah je premalo docentov, pa še ti se večinoma ukvarjajo z več posli istočasno, tako da jih slušatelj vidijo le poredko in včasih samo na izpitih. Tudi sami izpiti so nelogični: pogosto se vse omeji le na tri, štiri vprašanja in še ta postavljena v naglici. Na nekaterih fakultetah je preveč slušateljev, na drugih premalo, kar vse zavira redno in uspešno delovanje vseučilišč. Podobni problemi obstajajo tudi na srednjih šolah.

Slovenske šole pa se morajo poleg tega boriti še z vrsto specifičnih težav. K zakonu, po katerem so urejene, je treba zagotoviti še ustrezni pravilnik: deželni odbor naj bi se v Rimu zavzel za to, da bi bilo vprašanje čim prej rešeno, saj obstajata na ustreznem ministrstvu že dva predloga s to tematiko. Slovencem iz videmske pokrajine je treba nadalje dati možnost, da se bodo šolali v materinem jeziku, slovenskim šolam na Gorškem pa je treba priskrbeti primerne prostore, je zaključil svoja izvajanja dr. Štoka.

TITOV PREDLOG ZA SESTANEK MINISTROV NEBLOKOVSKIH DEŽEL

Po nedavni vrnitvi jugoslovanskega predsednika Tita iz Kaira, je dal le-ta novinarjem izjavo o vsebini in rezultatih pogovorov. V tej zvezi se je jugoslovanski državnik zavzel za novo aktiviranje neblokiovskih držav, to pa ne samo zaradi položaja na Bližnjem

vzhodu, marveč tudi zavoljo vsega tistega, kar se dogaja v drugih delih sveta, npr. v Afriki. Zato bi se morali sestati zunanji ministri neblokiovskih držav in preučiti ta dogajanja.

Ta sestanek zunanjih ministrov nevrščeni pa bi moral biti v Afriki. Tu bi se pogovorili, kaj je treba storiti, da bi preprečili zunanje invazije in rušenje zakonitih režimov. Ta nevarnost grozi mnogim afriškimi državam. Zambija je npr. v nevarnosti, to pa je dežela, ki nam je blizu. V nevarnosti je tudi Tanzanija in vrsta drugih afriških držav.

Tito je novinarjem še povedal, da je predložil zambijskemu predsedniku dr. Kennethu Kaundi, naj v tej smeri nekaj ukrene.

NEOFAŠISTI NAPADLI SLOVENSKA LISTA V TRSTU

Pripadniki mladinske fašistične organizacije Giovane Italia so v ponedeljek, 22. februarja, zvečer napadli upravno poslopje časopisov Primorskega dnevnika in Gospodarstva v Trstu in razbili napisne tablice z imeni obeh slovenskih listov. Incident se je zgodil v središču Trsta. Posredovala je policija in zaprla storilce.

MSGR. CASAROLI V MOSKVI

Pravkar se je vrnil v Rim z uradnega obiska tajnik sveta za javne zadeve Cerkve msgr. Agostino Casaroli. V Moskvi je papežev odposlanec podpisal pogodbo proti širjenju atomskega oboroževanja. Poleg cerkvenih dostojanstvenikov pravoslavne in katoliške Cerkve, se je msgr. Casaroli sestel tudi z osebnostmi sovjetske vlade.

Po vrnitvi v Rim je novinarjem izjavil, da je vesel, ker je imel priložnost spoznati položaj tako pravoslavne kot katoliške Cerkve, dalje pa tudi priložnost, ker je Sovjetska zveza zmerom upoštevala napore Vatikana za mir.

To je prvič v zgodovini, da je obiskal dejanski zunanji minister Vatikana sovjetsko prestolnico, čeprav kot predstavnik države in ne kot predstavnik Cerkve kot verske

ustanove. Ta obisk govori o določenem izboljšanju odnosov med Vatikanom in Moskvo.

JENDRIHOVSKI O POLJSKI ZUNANJI POLITIKI

Poljski zunanji minister Jendrihovski je za „Tribuno Ludu“ napisal dolg članek o zunanjepolitičnih odnosih Poljske v letu 1970. V članku je tudi omenil, da najnovejša trgovinska pogodba s Sovjetsko zvezo za razdobje 1971—1975 predvideva 65-odstotno povečanje medsebojne izmenjave. Sporazum zadeva tudi industrijsko sodelovanje, kakor tudi sodelovanje na tehničnem in znanstvenem področju. Minister omenja tudi sodelovanje med Poljsko in Češkoslovaško; možen je dvig sodelovanja na industrijskem področju za 50 do 60 odst. Članek omenja še posebno sporazum med Poljsko in Zahodno Nemčijo o meji na Odri in Nisi in pripominja, da so se lani odnosi z Jugoslavijo izboljšali in oživel. Poljska hoče tudi izboljšati odnose s Kitajsko. Njena zunanja politika se oslanja na načelo miroljubnega sožitja. Domovino je lani obiskalo čez 100.000 Poljakov, ki živijo v tujini.

MINISTER SE JE VRNIL V VLADO

Predsednik francoske republike Georges Pompidou je predsedoval seji ožjega dela vlade, na kateri so govorili o delni nacionalizaciji premoženja in kapitala francoskih petrolejskih družb v Alžiriji. Vlada alžirski sklep obsoja, ni je pa presenetil.

Stari dogolist Pierre Messner, ki je bil v času de Gaulle enajst let vojaški minister, se je včeraj vrnil v francosko vlado. Postal je minister za čezmorske dežele in ozemlja. V vladi ni bil od junija 1969, ko je Pompidou postal šef države.

ODBOR ZA ČLOVEKOVE PRAVICE V SOVJETSKI ZVEZI PREPOVEDAN

Sloviti sovjetski jedrski fizik Andrej D. Saharov je lansko leto dal pobudo za ustanovitev odbora za varstvo človekovih pravic. Saharov je znan kot znanstvenik, ki je razvil vodikovo bombo. Kmalu je okrog sebe zbral več znanstvenikov, tako tudi fizika Valerija N. Šalidzeja in Andreja N. Tverdohlebova. V pravilih odbora je bilo rečeno, da hoče

konstruktivno sodelovati pri iskanju poti, da bi se zagotovile človekove pravice v Sovjetski zvezi. Odbor naj bi sodeloval tudi pri zakonodaji. Prepoved je naznanil dr. Šalidze 19. februarja. Poklicali so ga v državno tožilstvo ter mu sporočili, da odbor ni bil registriran v smislu zakona iz leta 1962, da torej deluje nezakonito. Državno tožilstvo je izrazilo željo, da odbor ne deluje več. V odboru je sodeloval tudi znani sovjetski pisatelj Solženicyn.

ODKRILI PREDOR POD BERLINOM

Vzhodnonemški obmejni organi so odkrili predor med vzhodnim in zahodnim delom Berlina.

Reuter poroča, da je predor dolg 120 metrov in da je po njem hotelo 17 vzhodnih Nemcev pobegniti v zahodni Berlin. Predor pa so odkrili pred kratkim, in sicer na vzhodni strani berlinskega zidu.

Predor je skopan sedem metrov globoko in je visok blizu 120 cm. Začenjal se je v prepovedani pivnici v vzhodnem Berlinu in vodil do napol porušenega poslopja v zahodnem Berlinu. Vojaki na vzhodni strani so ga že začeli podirati. Podobnega poskusa bega med obema razdeljenima deloma Berlina ni bilo že nekaj let.

NOVI SOVJETSKI VELEPOSLANIK V ZAHODNI NEMČIJI

Agencija Tass je sporočila, da je sovjetska vlada imenovala 45-letnega Valentina Falina za veleposlanika v Zvezni republiki Nemčiji, ki bo zamenjal Carapkina, ki bo sprejel druge dolžnosti. Falin je stopil v diplomatsko kariero 1950. leta. Bil je že načelnik oddelka zunanjega ministrstva ter je spremljal Gromika junija 1967 na zasedanju OZN o Srednjem vzhodu po šestdnevni vojni.

LIBANON NE MARA JEHOVCEV

Libanonska vlada je prepovedala versko ločino jehovcev, češ da so pristaši sionizma in da torej agitirajo za Izrael. Računajo, da je v Libanonu okrog 2000 do 2500 jehovcev. Oblasti so zaprle vse prostore njihovih organizacij. Pobudo za prepoved je dal urad za bojkot Izraela.

TEDENSKO OGLEDALO — KOMENTAR — REPORTAŽA — TEDENSKO OGLEDALO — KOMENTAR — REPORTAŽA — TEDENSKO OGLEDALO — KOMENTAR — REPORTAŽA

Korošci, vaša usoda, vaša bodočnost!

3

SILA ZA PRAVICO

Veliko, mnogo smo žrtvovali in darovali štiri dolga leta vojske, utrujeni smo bili in hrepeneli smo, da bi enkrat prišel mir in pokoj, nismo se hoteli na novo bojevati in nič ne vedeti o novem prelivanju krvi v naši lepi domovini. Pogajali smo se z Jugoslovani in hoteli čakati na razsodbo antante, naših prejšnjih sovražnikov. Mi smo se pogajali in Jugoslovani so obsedli večji in večji del naše dežele, nastopali so kot naši gospodi, zapirali nam ceste in železnice in slednjič so hoteli obsesti Celovec.

VOJSKA V DEŽELI

To je bilo nam pa preveč. Kmeti in meščani, delavci in vojaki, Nemci kakor Slovenci (opomba komentatorja: Kje so pa vindišarji bili, ali pa jih pred plebiscitom še ni bilo?) so zgrabili za orožje in spodili tuje vrtnjenice nazaj. Sklenili smo premirje, da bi se ne prelivala dalje kri. Pa premirje ni nam prineslo miru. Zdal se je začel za Korošce šele čas trpljenja. Velikovec so oblegali Jugoslovani kakor trdnjavo, zapirali nam dalje ceste in železnice; vselej se je prebivalstvo moralo bati, da vdere sovražnik, povsodi je moralo prenašati nastavitve vojakov. Še vselej pa nas je čakalo sovraštvo Jugoslovanov. Še enkrat so hoteli skušiti s silo.

KOROŠKI JUNAŠKI BOJI

Spomina vredna je noč na 29. april leta 1919: Potuhnjeno so Jugoslovani na celi fronti koroške straže nenadoma napadli in, ko so nas z napadom presenetili, prodrli so

proti Celovcu in Beljaku. V junaških bojih smo ustavili sovražnika-roparja, potem pa zagnali ga iz cele dežele.

VOLJNOST KOROŠKE K MIRU

Vkljub uspeha Korošcev se je hotela koroška vlada takoj zopet pogajati. Hotela je samo prebivalstvu prosto glasovanje zagotoviti (komentar: tedaj maja 1919 še sploh ni bilo govora o glasovanju) in dotlej odvrčati tuje vojske. Deželna vlada je mislila ljudsko brambo iz Spodnje-Koroškega umakniti in samo žendarmenstvo v tem okrožju pustiti. Mislila je celo, do glasovanja Spodnje-Koroško pod neutralno upravo dejati, ali vse so Jugoslovani zavrgli. Po njih volji, po volji kranjskih ščuvancev, je morala postati revna dežela zopet bojno pozorišče, hoteli so tako s silo Korošce spraviti pod svojo oblast in zabraniti tako svobodno, prosto glasovanje ljudstva.

NAJVEČJA STISKA KOROŠKE

S srbskimi divizionami so pridrli Jugoslovani zopet v našo cvetočo deželo, na novo so prinesli našemu ljudstvu neizrečeno revščino in žalost. Spominjajte se pri glasovanju na vsa grozna dejanja, na plenitve in roparije in na vsa druga nesramna dejanja in onečaščenja koncu maja in začetka junija! Ves civiliziran svet se je s studom obrnil od teh sramotnih dejanj jugoslovanskih vojakov. Vso sočustvo in naklonjenost se obrača k revnemu podjarmljenemu ljudstvu na Spodnje-Koroškem.

ZMAGA NAŠE PRAVICE

Združene, aliirane vlade so morale poseči v to stvar in so našo pravico branile. Jugoslovani so morali iz Celovca ven, bojo se tudi iz celega Spodnje-Koroškega morali umakniti. Mi smo prav imeli, našo prosto glasovanje bo obvarovala antanta. Do glasovanja smejo v enem delu Koroškega jugoslovanski uradniki ostati, potem pa morajo tudi ti iz dežele. Vkljub vsej sili Jugoslovani nič niso dosegli, njih veljavi po svetu pa so z nasiljem napravili veliko škodo.

LJUDSKO GLASOVANJE

Decembra bodete glasovali (komentar: glasovanje bi moralo biti najprej decembra, pa so ga nato prestavili na 10. oktober), ali hočete živeti v prostem svobodnem Koroškem v eni državi skupaj z Tirolci, Štajerski in Salcburgarji ali pa v SHS-državi Kranjcev, Bosniakov, Srbov, Albancev, Macedoncev in drugih balkanskih narodov. Sledeče razlage naj vas pojasnijo in zbistrijo. Odločiti se morate, ali hočete pripadati k srednji Evropi ali pa k balkanu. Vaš sklep je zelo važen: požinjajte, vi ne odločite samo o vašem blagostanju, o vaši bodočnosti, ampak tudi o prihodnosti, o življenju vaših otrok in vaših vnukov, otročicev vaših otrok.

SILA NI POMAGALA, ZDAJ PRILIZOVANJE IN OBLJUBE

Jugoslovani, ki so bili prinesli naši deželi tako veliko nesrečo s svojo silno politiko, hočejo si pridobiti Korošce z prilizovanjem in obljubami, ker pri nas s silo niso nič dosegli. Sramotno je, kar vam pravijo nesramni, plačani lažnjivi listi kakor „Korošec“ in „Draupost“. Ne verjete jim in prav požinjajte! Čisto lažnjive in neumne razmere vam popisujejo in vaši slepijo z njimi, razmere, ki niso nikdar bile v Jugoslaviji. Jugoslovanom gre pri njih prilizovanjih in obljubah samo zato, da bi vas zapeljali, za SHS-državo glasovati. Prizanašajo vam zdaj pri oddaji živine, žita in davkov do glasovanja, ne zahtevajo toliko od vas nameno vam pošiljajo veliko kafeja in cukra. Na Kranjskem pa je revščina in draginja. Jugoslovani se bojo pred prostim mnenju ljudstva in zato pošiljajo že zdaj žandarmerie od hiše do hiše. Vse to prisiljeno glasovanje je neveljavno.

JUGOSLOVANKO — VSELEJ DOM NEMIRA

Jugoslovani vam pravijo, da je Jugoslavija država, v kateri boste vselej mirno in pokojno živeli. Na Jugoslovanskem gospodarstvu jejo Srbi. Ko se je zrušila stara Avstrija, so Srbi v njih državo spravili in vtačili Hrvate, Kranjce, Črnogorce, Albance, Macedonce,

Bulgare, Madjare in Nemce. Tako, kakor je, ne bo ostalo. Črnogorci in Macedonci že danes nič nočejo vedeti o srbski vladi; slovenske vodnike, ki so njih narod spravili pod srbsko oblast, preklinjajo že zdaj na Kranjskem. Samo vam pravijo vselej o srečni Jugoslaviji. Ljubljanski list „Jugoslavija“ piše, da se Slovenci pri Srbih bolj in več zanemarjajo, kakor pod staro državo habsburško. Med slovenskim in srbskim vojakom je velika razlika. Srb je gospodar, Slovenec pa hlapec. Zdal so že Kranjci osamočeni od vse kulture. Prej so živeli skupaj z omikanimi Nemci, zdaj gospoduje jim narod, od katerega 80% (80 od sto) ne zna brati in pisati. Požinjajte, 80 od sto ne znajo šribati! Tako daleč so prpeljali slovenski narod vodniki Brejc, Grafenauer, Korošec in Jeglič. Hočete se vi Korošci tudi od tačega naroda nati gospodovati!? V Mariboru so se julija tega leta vzdignili slovenski vojaki proti Srbom. Nesrečneže so postrelili in jih vrgli v Dravo. Celo Hrvatsko je nemirno. Kmetje nič ne hočejo vedeti o Srbih. Vse ječe so prenapolnjene. Cela Jugoslavija je znotraj ognjišče. Korošci, vi bi v tej državi zdaj in nikoli ne dobili miru in pokoja. Balkanska kultura bi tudi na Koroškem gospodovala z njeno nemirnostjo in njenim nepokojem. Korošci! hočete držati roke križem? S tem pripravljate si sami balkanske razmere. Kaj hočete, kaj mislite reči vašim otrokom, otročičem vaših otrok, če bodo vas barali: „Zakaj, oh zakaj to? Ali boste mogli reči: „Storili smo vse, kar je bilo mogoče!““

KOMENTAR: Otročiček, slovenskega pokolenja: „Zakaj, oh zakaj to? Zakaj me pa zmerjajo, mama? Zakaj pa je tale mož tako hud, ko sem rekel dober dan, mama? Zakaj pa ne smem v avtobusu glasno s tabo govoriti kot doma, mama? Zakaj pa me je oni fant udaril, ko sem rekel, da sem Slovenec, mama? Zakaj pa mi pravijo Čuš, mama? Zakaj pa se mi vsi posmehujejo, zakaj me zaničujejo, zakaj me porivajo stran, mama? Zakaj, oh zakaj to?“

Pisec brošure „Korošci, vaša usoda, ...“: „Storili smo vse, kar je bilo mogoče!“ J. H.

Koroške narodne pesmi jočejo

Bilo je hladno zgodnjepomladansko vreme. Če bi sijalo sonce, bi najbrž bilo celo prijetno v kmečki vasi pod planinami Koroške, severno od Celovca. Pa ni sijalo sonce. Nizki oblaki so postajali vse težji.

»Da bi vsaj ne deževalo, da bi ata imeli lep pogreb,« je želela domača hči. Pokojni ata — velik in zaveden slovenski kmet starega slovenskega rodu — so ležali drobni med mnogimi umetnimi in naravnimi venci. Ah, ti venci nekaj niso bili tako v navadi, zdaj pa so se košatili po vseh stenah atove sobe. V strogih črkah, ki so spominjale na gotico, je na njih pisalo: »Unserem lieben Vater...« »Letzter Gruß...« in tako naprej. Le dva venca sta nosila slovenski napis — kdo ve zakaj so bile črke manjše?

Ljudje so se zgrinjali: peš in z avtomobili. Slišati je bilo pridušeno nemško klepetanje in šepetanje, kot se spodobi pri mrliču. Ko pa so prišleci izrekli sožalje sinovom in hčeram umrlega, so vendarle spravili iz ust slovenske besede: »Ja, hudo je, da so umrli, kar na hitro. Ja hudo je,« so ponavljali zase in za druge, kot da se učijo lastnega jezika. V sobah, kjer so se zbirali ožji sorodniki skoraj ni bilo nemške besede. Pač, vmuki umrlega so na vsako — tudi slovensko vprašanje — najprej odgovorili nemško. Slovenske besede so razumeli, a videti je bilo, da med seboj vedno govorijo nemško.

Prišla je duhovščina, dosti duhovnikov v slovenskih oblekah, saj je bil pokojni ugleđen kmet. Tedaj je nadel belo haljo čez črno obleko tudi eden od sinov pokojnega, župnik v precej oddaljeni fari. Prišel je na pogreb svojega očeta. Zabili so krsto, kadilo je zadišalo in iz oblakov so narahlo padle drobne kaplje. Oglasile so se tožeče latinske molitve o prahu, ki se vrača v prah in o dnevu poslednje sodbe. Ljudje so poslušali, sorodniki so si brisali oči, drugi pa so še vedno šepetali med seboj. Šepetali so o tem, kdo ni prišel in zakaj ni prišel. O, nihče ni sovražil umrlega, bil je dober in pošten človek. Nemške besede so tiho polzele druga čez drugo in ni bilo mogoče razločiti, zakaj celo nekateri od sorodnikov niso prišli.

Latinske molitve in petje je prenehalo. Tedaj pa se je med rahel šum dežja in nemških besed oglasila mirna, a glasna beseda domačega sina — duhovnika: »Za našega rajnega očeta — Oče naš, kateri si v nebesih...« Ljudje so otrpnili. Nihče se ni prestopil, niti dežnika si ni popravil, če se je nagnil. Nobenega šepeta ni bilo več čez ustnice. Ko je sin — duhovnik odmolil svoje, je za hip zavladala tišina, kakršna bo sprejela v grobu pokojnega kmeta. Potem so se oglasili domači: »Daj nam danes naš vsakdanji kruh in odpusti nam naše dolge...« Šibko so ječali glasovi, a niso jenjali — in dlje ko so zdržali, več jih je poprijemalo, že jih je polovico odmolavalo slovensko in nazadnje sem zaprepaščena, zmedena ugotovila, da znajo slovensko moliti vsi, prav vsi, ki so tu — četudi prej v razgovoru niso spravili iz ust niti ene slovenske besede.

Krenili smo in dež je krenil z nami na oddaljeno pokopališče, do majhne cerkve, prav takšne, kot so vse naše cerkve po vasi. Neka stara ženica je po poti zateglo molila rožni venec. Zdaj niso odgovarjali vsi — čeprav so se gotovo vsi šteli za verne — a nemško tudi niso govorili med seboj. Šli so tiho, sklonjeni sami vase so varovali droben plamenček sveče, da ne bi ugasnil. Vsi smo v rokah nosili sveče, a deževalo je in veter je pihal. Težko je bilo obvarovati plamenček. Mogoče je kateri od teh ljudi — preprostih in imenitnejših — pomislil na to, da je s slovensko besedo kot s temi našimi plamenčki. Težko jo je očuvati tu, na avstrijskem Koroškem in Štajerskem.

V cerkvi, ljubko starinski in ljubko nakičeni z okraski, je bilo polno ljudi. Gledali so v oltar, ali pa so se ozirali za znanca in soseda. Je kdo pogledal navzgor na steno, kjer so visele podobe Križevega pota? Že vrsto let zvenijo pod ta obok nemške nabožne pesmi, nemške besede polaga domači župnik vernikom na srce — tam na podobah pa piše v več sto let stari slovenski pisavi in slovenskem jeziku: »Jesuf pade peruzih pod krišhem«. Pod usemi štirinajstimi podobami pričajo slovenski napisi o starem slovenskem življu.

Na pokopališču je še bolj lilo kot prej. Ljudje so se stiskali pod cerkveni napušč in iskali zavetja ob spomenikih. To je

majhno vaško pokopališče in ni velikih nagrobnikov. Pač, tam ob pokopališkem zidu je nekaj novih, lepih, bleščečih. Drugi so po večini stari in izprani. »Tu počivajo naša mama...« Ali pa samo imena — nekatera pisana že v nemški pisavi — spadaj pa vendarle še želja: »Počivajte v miru!«

Sin — duhovnik se je poslovil od očeta v kratkih, toplih besedah: »Bili ste nam dober oče. Naučili ste nas dela, poštenja, ljubezni do ljudi in Boga, naučili ste nas svoje govore, naučili ste nas ljubiti svoj narod in spoštovati druge. Naučili ste nas ljudem zaupati in delati dobro, čeprav...« in zdaj je preprosto in težko znova ustala pred ljudmi resnica, da je bil pokojni koroški kmet eden tistih ne tako redkih, ki jih je Hitler vedno dal izseliti. Po vojni se je pokojni vrnil z družino vred v svoj domači kraj, živel pošteno in delal kot prej.

Ljudje so se nezavedno pomikali proti jami, kot bi mu usak hotel potihno, samo zanj in zase zagotoviti: »Saj bomo poštene!« V ta tihi, osebni dogovor je planila visoka nemška beseda visokorastlega nemškega duhovnika. Tudi on je bil pošten — moram priznati — sicer pa kaj naj bi govoril ob grobu drugega kot dobro? Takšna je že navada. Čutilo se je, da je to pot tudi resnica. Visoki duhovnik se je omejil na cerkvene zadeve, na vero, na pokojnega kot vernika, ki je bil steber domače cerkve. Dolgo je govoril — kot da briše iz zraka in iz spomina ljudi slovenske besede. Ponavljal se je, o, dobro sem ga razumela — kaj drugega ni imel povedati, ni mogel in vendar je hotel govoriti.

Zdelo se je, da bomo primrzili k tlom

Ob slovenskem kulturnem prazniku

Prejšnji petek je vabila Slovenska prosvetna zveza na proslavo v počastitev slovenskega kulturnega praznika v modro dvorano Doma glasbe v Celovcu. Skozi program, ki je v prvem delu bil posvečen spominu našega največjega pesnika Franceta Prešerna, je vodil dr. Jožko Buch. V svojem govoru se je znani prešernoslovec in ravnatelj Prešernovega muzeja v Kranju, **Črtomir Zorec**, omejil na Prešernove odnose do Koroške, zlasti pa je govornik postavil v osredje priznanje, ki ga je Prešeren bil deležen s strani nemškega koroškega publicista Vinzenza Rizzija, ki je že dolgo pred ustrezno slovensko oceno priobčil temeljito analizo Prešernovega pesništva, v kateri ga je postavil v eno vrsto s prvaki svetovne literature. Uvodoma so solisti ljubljanske opere

tam na pokopališču. Veter je bil vedno hladnejši, dež je namakal obleke in nemške besede so bile brez toplote, brez prisrčnosti, brez ljubezni. Bilo pa jih je mnogo, mnogo več kot slovenskih in bile so stroge.

Končno se je obred končal. Ljudje so planili k avtomobilom, pod streho bližnje gostilne, nekateri pa so spešili domov, kot da bežijo — ne le pred dežjem, tudi drug pred drugim. Stopila sem tja do pokopališkega zidu, da pogledam tiste velike, bleščeče spomenike. Zanimalo me je, če je res toliko ljudi pomrlo v zadnjem času. Na plemenitem črnem marmoru s plemenito nabožno rizbo v kotu je pisalo: »Hier schläft unsere liebe Mutter... Amalia Petschnik...« in na koncu datum smrti — pred petnajstimi leti. Spomenik pa nov! Pogledam za spomenik: Na pokopališkem zidu je preprosta kamnita tabla in na njej piše: »Tukaj počiva naša ljuba mama Amaliya Pečnik...« in tako naprej. To je torej ena in ista — pokopana slovensko, mrtva ponemčena... Enako je bilo tudi z drugimi novimi spomeniki ob pokopališkem zidu. Povsod isto.

V prijetnem gostišču so se ljudje zbrali k sedmini. Bilo jih je manj kot pri pogrebu — samo prijatelji in sorodniki. Tu so vsi govorili slovensko. Starejši tekoče, mlajši pa so tu in tam mešali vmes nemške besede. Tudi natakrica je razumela slovensko — govorila pa ni. Ljudje so se pogovarjali o živini in o setvi, pa o vremenu. Tudi o šolah in službah je padla beseda — pa so takoj umolkli. Bolje ne o morečih stvarih — saj je že tako dan sam moreč. Počasi so se razživeli in nazadnje bi še zapeli — če ne bi bili na sedmini.

Pa bi lahko zapeli: koroške narodne pesmi jočejo. Neža Maurer

predvajali tri kompozicije Prešernovih pesmi: z Mihlovo skladbo »Pevcu« je **Jože Stabej** dokazal svojo visoko pevsko kulturo, zlasti na področju umetne pesmi, **Vilma Bukovčeva** je podala Vilharjevo »Nezakonsko mater«, **Samo Smerkolj** pa »Mornarja« istega skladatelja.

Drugi del sporeda je bil posvečen operni literaturi. **Vilma Bukovčeva** je s svojim dramatičnim sopranom zapela tri arije iz slovenskih, čeških ter italijanskih oper, **Milka Evtimova** pa je navdušila s svojim voluminoznim mezzosopranom. V svojem elementu je bil **Samo Smerkolj** z arijami iz ruskih oper (Knez Igor, Onjegin), **Jože Stabej** pa se je izkazal kot specialist za komične vloge. Nastop ljubljanskih opernih prvakov v celoti pa je bil izreden užitek.

Od otrok ne pričakujemo preveč

Prva in zadnja skrb dobrih staršev je otrok. Dokler je majhen, skrbe za njegovo vzrejo, zdravje, rast in srečno, veselo otroško počutje. »Le kaj bo iz tega najinega otroka?« povpraša včasih ljubeča mamica. Ali nama bo znal nekoč vračati najino skrb zanj, bo delal čast naši družini, bo kaj iz njega? Današnja mladina ni več taka, kakor smo bili nekoč mi. Najin otrok mora biti drugačen.

Komaj začne ta otrok dobro hoditi in govoriti, že zaslutijo starši, da je nadarjen. Torej bo šel lahko v šole in si bo laže služil vsakdanjega kruha. Če ostane otrok v družini edinček, če starši tega svojega edinčka preveč razvajajo in občudujejo, bodo prav gotovo razočarani in svojih pričakovanjih, kaj bo iz njega. Edini otrok v družini ostaja predolgo otrok, kateremu se na vsakem koraku pomaga premagovati napore, se ga vedno in povsod opravičuje, ko bi moral biti kaznovan. V edinega otroka zaljubljeni starši ne vidijo, kako raste otrok v sebičnega, zahtevnega, mehkužnega otroka. Ob prvem naporu življenja bo odpovedal. V šoli potrebuje pomoči inštruktorja. Med sošolci se vsaj v začetku ne počuti dobro. Nihče ni več pozoren samo nanj, kakor so doma starši. Vzgoja takih in podobnih edinčkov je večkrat težja in bolj problematična kakor vzgoja petih ali sedmih otrok v družini. Ob vsej skrbi in ljubezni staršev za takega otroka so starši največkrat razočarani nad njim. Niso ga znali pravčasno vzgojiti, to je, pripraviti za trdo življenje in delo, mimo katerega noben zdrav človek ne more.

Pa tudi v družinah s številnimi otroki so starši večkrat nad tem ali onim razočarani.

Z otroki delajo račune brez krčmarja, kakor pravimo. Fantje v šole, dekleta v praktične poklice, je odločil oče, kakor bi delal načrt za hišo. Še malo ni poznal svojih otrok in njihovih zmognosti. Dokler so hodili v domačo osnovno šolo, je šlo še kar po njegovem, toda deklice so bile bolj pridne, bolj vestne pri učenju, fante je zanimalo kolo in šport. Za knjigo ni bil nihče posebno navdušen, vse bolj za tehniko in elektriko. Zaman so bile očetove pridige in razlage, kako hudo in težko je bilo včasih priti v šole in študirati. Danes pa imajo mladi ljudje vse možnosti, zlasti fantje. O študiju deklet je imel strogi oče še vedno zelo pridržano mnenje. Nato je prišlo razočaranje, ki je nujno moralo priti. Dva fanta na srednje tehniško, starejša deklica odličnakinja v gimnazijo, mlajša v gospodinjstvo šolo, najmlajši sin v kmetijsko šolo. Nihče ne bo delal posebne časti družini. Razleteli se bodo kakor ptiči iz gnezda in iskali svoje sreče v poklicu, za katerega se čutijo zmogni.

Problem poklica naših doraščajočih otrok postaja iz leta v leto bolj pereč. Kdo naj bolj pozna otroka kakor njegovi starši. Če ga prav vzgajajo in žive z njim, bodo prav gotovo že v otrokovih otroških letih spoznali njegove darove, sposobnosti in zaslutili, kaj naj bi postalo iz otroka. Nespartno in večkrat usodno je, če bi silili otroka za vsako ceno v intelektualni poklic, če zanj ni zmožen in nima volje in veselja zanj. Žalostni življenjski brodolomi premnogih mladih ljudi nam to zgovorno dokazujejo. Premnogi razočarani starši nad svojimi otroki prav tako. Prav je imel in naredil mož in oče, lastnik velikega mesarskega podjetja, ko mu sin — maturant ni naredil mature

SLOVENCİ doma in po svetu

13-LETNA DANI GROSELJ PREJELA NEHRUJEVO NAGRADO

Trinajstletna Slovenka Dani Groselj iz Komende je dobila »Nehrujevo zlato medaljo« za risbo, s katero je sodelovala na največjem mednarodnem tekmovanju otroških slik, ki ga vsako leto organizirajo v Indiji. Nagrade ustanovitelja tega tečaja, znanega indijskega slikarja Shankarja je prejelo še devet jugoslovanskih otrok.

Na natečaju so sodelovali otroci iz 68 držav. Podelili so 23 Nehrujevih nagrad in 450 Shankarjevih, najvišje priznanje — zlato medaljo predsednika indijske republike pa je dobila madžarska dijakinja Ildiko Madarasz. Med jugoslovanskimi nagradenci se je uspešno uvrstila tudi **Janja Polanec** iz Maribora.

JANEZ ŠENK — DIREKTOR LJUBLJANSKE DRAME

Novi direktor ljubljanske drame je postal **Janez Šenk**, režiser in urednik ljubljanske televizije. Ljubljanska drama je bila brez direktorja vse od maja lani, ko je odstopil Taras Kermavner.

Janez Šenk je deloval v mestnem gledališču, nato je več let živel v Beogradu in sodeloval pri tamkajšnjih gledaliških in televiziji, od 1961 pa je bil režiser in nato urednik televizije Ljubljana.

Koroška slikarja v Slovenj Gradcu

V soboto, dne 27. februarja, so v Umetnostnem paviljonu v Slovenj Gradcu odprli razstavo slik akademske slikarke **Zorke Weiss** ter učitelja **Gustava Janusch**a. Zorka Weiss je zastopana s 17 slikami iz zadnjih treh let, Janusch pa kaže sedem oljnatih slik iz zadnjega časa ter pet starejših del v različnih tehnikah. Razstava bo dostopna do 12. marca.

Ob otvoritvi je pel tudi oktet iz **Železne Kaple**, poleg tega pa so brali koroški pesniki iz svojih del: **Florijan Lipusch**, **Valentin Polanšek** ter dr. **Jožko Buch** iz pesnitev **Andreja Kokota**.

Valentin Oman razstavlja v Ljubljani

V Mestni galeriji v Ljubljani je odprta razstava dveh slovenskih slikarjev mlajšega rodu, rojakov iz zamejstva: našega **Valentina Omana** in **Klavdija Palčiča** iz Trsta.

Valentin Oman je ob otvoritvi razstave v intervjuju dejal: »Razstave v Ljubljani sem zelo vesel, saj se predstavljam v kulturnem središču slovenskega naroda. Počasi se vživljam v življenje na Koroškem. Moram reči, da me kot slikarja Ljubljana zanima bolj kot na primer Dunaj, kjer preveč dobro poznam razmere, kako prideš ali ne prideš do razstave. Ljubše mi je, če nimam protekcije.«

PREDAVANJE STROKOVNJAKOV IZ AVSTRIJE

V okviru izmenjav pedagoških misli in dosežkov med Mariborom in Gradcem je v tork v Mariboru predaval prof. dr. **Ewald Scheiber**, direktor štajerskega deželnega šolskega sveta v Gradcu. Govoril je o reformnih težnjah v avstrijskem šolstvu.

in veseljačil z očetovim denarjem. »Prav, vsak človek mora nekaj biti in postati. Falaran študent ni noben poklic. Z jutrajšnjim dnevom boš vajenec v moji klavnici.« Fant se je uklonil, začel in vztrajal ter s svojimi praktičnimi možnostmi dvignil očetovo podjetje. Profesor, ki mi je to zgodbo pripovedoval, je dodal: »Veste, vsako leto, 28. junija, na Vidov dan pa je ta fant prišel kot ugleden človek k meni s šopkom cvetja in zavitim darilom ter hvaležno priznal: »Gospod profesor, s tistim polomom pri maturi ste naredili iz mene človeka, dogradil pa ga je moder oče, ki me je v pravem času, na pravi način, brez palice in kletve naučil živeti in delati, ko še ni bilo prepozno.«

Ne pričakujemo od svojih otrok bleščečih življenjskih uspehov in naslovov, pač pa jih s svojim zgledom in razumevanjem vzgajamo v poštene, delavne in plemenite ljudi, ki bodo znali biti tudi v preprostem poklicu zadovoljni. Taki otroci nam bodo ostali tudi hvaležni, kar si starši in vzgojitelji edino želimo od njih.

Ob robu povedano

GLAVNO, DA IMAMO!

Saj veste, kaj pretresljivega se je zgodilo z velikovško Evropo! Dobila je med drugim kar čez noč dvojezične napise, pa še celo z roko tiskane. Zares, sami rokodelci! Prav ste slišali: rokodelci, ne fabriksarbarj-terji!

Pa sem se nekaj dni po teh dogodkih v območju velikovškega cestnega obzidja pogovarjal z nekim socialistom, po rodu Slovencem ali naš slovenski socialist, pardon: socialistični Slovenec je te akcije odklanjal ter jih ostro obsojal. In sicer zakaj? Dobe- sedno je menil: „... ker škodujejo te akci- je naši strankil“

Ljudje božji! Le kakšna škoda ter življenjska nevarnost za naše stranke! Škoda!

Partajdisciplina, partajlibe, partaj... partaj... über alles! Tudi nad slovenstvo oziroma nad stremiljenje po dosegi upravičenih narodnih težnji! Kajti: glavno, da imamo! Da imamo, štíme ter z njimi oblast! Da skušam preko teh glasovnic doseči oblast! Potrebne so od vseh, ne glede na družbeni položaj ter ne oziraj se na narodno pripadnost. Želijo oblasti — rabijo štíme!

Dajte! Ne bodite skopuški! Potrebujemo in ponovno potrebujemo! — Kaj? — Štíme, da štíme, slovenske...

-kulj-

Pismo beavca

DER STREIT DER GELEHRTEN!

Zum Problem der zweisprachigen Aufschriften

Objavljamo prispevek, ki ga je poslal g. Franc Rutar iz Dobrle vesi celovškemu dnevniku „Kleine Zeitung“, 31. januarja s pripombo, naj ga ponatisnejo v celoti ali pa naj mu ga vrnejo. Ker pa je „Kleine Zeitung“ objavila Rutarjev dopis v skrajšani obliki, ga naš list priobčuje v celoti.

„Wo ein Wille dort ein Weg“ ist die Lösung dieses Problems. Man muß nur gewisse Tabus abbauen. In Kärnten leben nun einmal Menschen verschiedener Abstammung und gesprochen werden zwei grundverschiedene Sprachen — eine slawische, Deutsch und Slowenisch. Wenn im Volksmund auch viele deutsche Lehnwörter verwendet werden, ergibt dies keine dritte Sprache. Wenn dagegen Menschen — gleich aus welchen Gründe immer — sich als „Windische“ bezeichnen, so kann man diesen dieses Recht nicht verweigern — aber diese sprechen entweder Deutsch oder Slowenisch, sonst gäbe es z. B. neben dem deutschen „Vater unser“ und dem slowenischen „Oče naš“ noch ein windisches. Auch müßten dann die Ortsbezeichnungen dreisprachig sein — wenn es neben Klagenfurt und Celovec noch eine windische Bezeichnung für die Landeshauptstadt gäbe. Dagegen ist historisch nachgewiesen, daß die älteste Bezeichnung für Slowenisch von Amts wegen „Windisch“ war und die älteste Ortsbezeichnung bis heute beibehalten wurde, z. B. Windisch Bleiberg, Windisch Graz (Slovenj Gradec), Windische Büchel (Slovenske gorice). Man sagte auch früher einmal — laut Überlieferung — zur Ehefrau „Weib“ auch heute gibt es „Weiber“ aber eine beliebte Bezeichnung ist dies für das schwache Geschlecht bestimmt nicht. Dies zur Einleitung — den ohne auch das Tabu „Windisch“ zu brechen, gibt es in Kärnten keine Lösung.

Wie macht man es im Hotelgewerbe um die Gäste zufrieden zu stellen — damit sich diese hier in Kärnten zu Hause fühlen. Man schreibt z. B. Prospekte, Speisekarten in der Muttersprache der Gäste. Der Inhaber und das Personal bemühen sich, die Sprache der Gäste zu sprechen. Die Banken bezeichnen ihre Wechselstuben in allen Sprachen. In den Zügen findet man Hinweise in Sprachen der Eisenbahnbenutzer.

Wenn wir ein vereinigtes Europa aufbauen wollen — einen Staat mit vielen Nationen — dann dürfen wir keine Angst vor mehrsprachigen Aufschriften haben. Auch Kärnten muß von der Furcht befreit werden, daß zweisprachige Aufschriften die Grenzen gefährden könnten. Wenn der jugoslawische Staat, die Grenzen Österreichs anerkannt hat, werden wohl die Tafeln diese Grenze nicht gefährden. Die zweisprachigen Tafeln sollen auch nicht sagen, das Gebiet ist slowenisch, sondern hier wohnen und verkehren auch slowenischsprechende Kärntner. Somit zweisprachige Aufschriften auch für Klagenfurt und natürlich in allen Ämtern und Betrieben, wo slowenisch gesprochen werden kann bzw. wo auch Slowenen willkommen sind. Wie man es eben auch in der Gastronomie macht, — schließlich sind die Slowenen — mag man sie auch als Windische bezeichnen, in Kärnten zu Hause und

Slovo od Vospernikove mame

V sredo, dne 24. februarja, se je velika množica sorodnikov, izseljencev, prijateljev in znancev poslovala na podraveljskem pokopališču po maši zadušnici, ki jo je daroval domači župnik g. Adamič od gospe Barbare Mostetschnig, roj. Vospernik. Dva dni poprej je umrla po daljši in težki bolezni v celovski bolnici na posledicah zahrbtna bolezni.

Vospernikova mama se je rodila 9. marca leta 1901 v Zgornjih Jezercih nad Vrbo, kjer je imel tedaj njen oče — znani slovenski gospodarstvenik in politik Janez Vospernik — kmetijo. Že nekaj let pozneje se je vsa družina preselila v Podravlje, kjer je kupil oče večje posestvo, hišo, v kateri posluje danes slovenska kmetijska šola za fante. Že v zgodnjih dneh je morala pokojna pomagati v gostilni, saj se je prav v letih po prvi svetovni vojni začel razvijati tujski promet. Delala je na očetovem domu, dokler ni prevzela kolodvorske gostilne v Podravljah, kjer je delala do nastopa težke bolezni.

Najbolj bridki dnevi so bili zanjo in za

njeno družino aprilski dnevi leta 1942, ko je kruta Hitlerjeva pest segla po naših slovenskih domovih. V nekaj urah je moralo biti najnujnejše pripravljeno. Potem je šla pot v doigo in trdo nemško noč, najprej v Renice blizu Sceczina (danes na Poljskem ob severnem morju), nekaj mesecev nato pa v Eichstätt na Bavarskem. Ampak nikdar pokojnica — kot toliko njenih sotrpinov — ni zgubila vere v povratek. Tolažba v težkih dneh ji je bila globoka vernost, ki jo je spremljala tolažilno do smrtne ure. Zaupanje v Boga se Vospernikovi mami tudi v najtežjih dneh ni omajalo.

Po vojni se je vrnila s sinom in nanovo pričela z delom. Kanalčani, ki so med vojno imeli domačo hišo, so lahko tudi še naprej stanovali v hiši: dokaz, da pokojnica ni poznala nobenega maščevalnega čuta. Vse je z veliko potrpežljivostjo prenašala.

Poleg njene globoke vernosti pa je bila značilna zanjo iskrena ljubezen do domače materine besede, ki je nikdar ni zatajila.

Naj ji bo domača zemlja lahka!

KKZ dobila novo vodstvo

Župnik Lovro Kaselj — novi predsednik

Preteklo nedeljo, dne 28. 2. 1971, je imela Krščanska kulturna zveza svoj redni letni občni zbor. Predsednik Joško Hudl je m. dr. pozdravil predsednika NSKS R. Vospernika, inšpektorja V. Inzka ter župana H. Velika, ki se je udeležil občnega zbora kot zastopnik Slovenske prosvetne zveze. Preden smo začeli z dnevnim redom, smo se spomnili našega velikega ter na žalost že rajnega kulturnega ustvarjalca dr. Franceta Cigana in sicer v minuti molka.

Poročilo odbornikov

Dnevni red smo začeli s poročili odbornikov. Kot prvi je podal poročilo predsednik Joško Hudl. Med drugim je ugotovil, da je potreboval precej časa, da se je sploh mogel zživeti v predsedniško poslovanje ter spoznati delovni način pri KKZ. Vrhu tega je precejšna oddaljenost v veliki meri ovirala delo predsedniške funkcije. Učitelj Hudl je nadalje menil: „Za 1. junij smo dobili preko Slovenske prosvetne zveze vabilo Zveze kulturno-prosvetnih organizacij Slovenije (ZKPOS) na informativni pogovor v Sekiri. Udeležili so se ga g. Kassl. dr. Zablatic ter jaz. ZKPOS nam je ponudila vso strokovno in materialno pomoč. Ustanovila se je tudi potujoča knjižnica, ki jo je osnoval dr. Sušnik.“ Ta potujoča knjižnica naj bi omogočila intenzivnejšo branje slovenskih knjig; podeželje naj bi skušali po potujoči knjižnici seznanjati s slovenskim knjižnim zakladom.

Iz tajniškega poročila

Predsednikovemu poročilu je sledilo nekoliko bolj obširno tajniško poročilo Nužeja Tolmajerja. KKZ je imela v zadnjem delovnem letu 8 sej; skupno z SPZ pa je priredila štiri koordinacijske seje. KKZ so zastopali v koordinacijskem odboru: predsednik J. Hudl, podpredsednik Lovro Kassl, tajnik Nužej Tolmajer ter Erik Prunč. „Na tretji seji (smo se razgovarjali) o skupnem programu za leto 1970/71, ki se naj naslovi na ZKPOS, nadalje o potujoči knjižnici in o skupnih gostovanjih. Sklenili so, da se skupno organizira režiserski tečaj, zborovodski tečaj, strokovna pomoč za folklorne in instrumentalne skupine. Načelno organizirata KKZ in SPZ dve skupni gostovanji v eni sezoni. Prednost predloga ima vsako leto druga organizacija. Ravno tako smo obravnavali, da ima vsaka organizacija pravico, da po svojih možnostih in uvidevnosti organizira še gostovanje drugih skupin iz Slovenije. Prireditve, ki jih je organizirala Krščanska kulturna zveza: 13. marca 1970 proslava J. F. Perkoniga v modri dvorani Doma glasbe v Celovcu; sodelovala je s „Katoliško dru-

diese sollen sich hier auch zu Hause fühlen. Nicht Gelehrte sollen in Staatsverträgen suchen, ob und wo zweisprachige Tafeln angebracht werden sollen — sondern weitblickende Politiker sollen als Beitrag zum vereinten Europa aus freien Willen dafür sorgen, daß zweisprachige Tafeln angebracht werden. Nur auf dieser Basis kann man ohne Prestigeverlust das Problem der zweisprachigen Aufschriften lösen.

Franz Rutar

žinsko zvezo“. Za KKZ je spregovoril predsednik Joško Hudl. Nastopil je mešani zbor KDZ pod vodstvom dr. Franceta Cigana. Skoraj dve tretjini občinstva so napolnili Slovenci. Čutili smo, da ni pripravljenosti za tako sodelovanje (z nemške strani — op. p.).

KKZ je organizirala v okviru plebiscitnega leta v Kolpingovi dvorani dvoje predavanj pod geslom „Rož — Podjuna — Zilja“. To predavanje je pripravil naš neumorni idealist Vinko Zaletel. KKZ bi morala prirediti 8. decembra v Mestnem gledališču Špicarjevo spevoigro „Njav čriez izaro“. Nismo je mogli izvesti, ker nismo dobili zbora. Upamo, da bomo letos uresničili izvedbo te prireditve. Zato pa smo povabili Celjsko gledališče, ki je prišlo na Koroško z Župancičovo tragedijo „Veroniko Deseniško“. To gostovanje smo organizirali skupno s SPZ in je bilo velika manifestacija koroških Slovencev. KKZ in SPZ pa sta tudi v mesecu januarju (23., 24. in 30., 31.) organizirali v Tinjah tečaj za režiserje in igralce. Obisk je bil zelo dober. Včeraj in danes, 27. in 28. februarja, je bil v Bilčovsu zborovodski tečaj.

Šentvidčani, le tako naprej!

Sledila so poročila posameznih društev ter farnih mladlin. Pri tem smo spoznali razveseljivo aktivnost SPD „Danice“ iz Št. Vida v Podjuni. Približno 8 prireditev, tako npr. gostovanje z igro „Metež“ na Jezerskem, koncertni nastopi in Ljubljani, v Celovcu na Kernjakovi proslavi, sodelovanje mešanega zbora pri spominski proslavi NSKS novembra lani ter gostovanje v Trstu, niso samo izraz aktivnosti SPD „Danice“, marveč svetel vzgled našim prosvetnim društvom. Omembe vredni je tudi družabni večer SPD „Danice“ pri Voglu (februarja 1971) v Št. Primožu; le-ta potrjuje potrebo po vpeljavi tovrstnih pustnih (družabnih) prireditev v čim številnejših krajih slovenske Koroške. Na podeželju moramo skrbeti za slovenske pustne (družabne) prireditve ter se zavedati dejstva, da „Slovenski ples“ sam ne bo dosegel zaželjenega efekta. Nam ne preostane drugega kot čestitati našim šentvidčanom, čestitati k njihovemu uspešnemu delovanju ter s temi čestitkami povezati željo, da bi še v nadalje čim uspešneje zastavili svoje energije v boju za ohranitev slovenskega življa.

Napačno bi bilo, na tem mestu prezreti dejavnost g. Vinka Zaletela. V preteklem letu je imel 81 predavanj in te na 34 krajih južne Koroške. Kar pa je posebno razveseljivo: g. Zaletel je pokazal te slike tudi ljudem, ki le še redko kdaj slišijo slovensko besedo ali pa je sploh ne slišijo več. In čeprav ima „Katholisches Bildungswerk“ ves organizatorični aparat v svojih rokah, njihova aktivnost nikakor ne prekaša Zaletelove aktivnosti in požrtvovalnosti!

Razveselili smo se tudi poročila zastopnika Podjunske glasbene skupine. Ustanovljena je bila v oktobru 1969, sodelujejo pa v njej mladi ter stari iz Rebrce, Žitare vesi, Št. Lipša, Št. Vida ter Dobrle vesi. Skupina šteje 30 rednih članov ter jo vodita dva izkušena glasbenika. Podjunski glasbeniki

dobro vedo, da je njihova skupina mlado drevesce v našem narodno-kulturnem gozdu; vendarle so polni zdravega optimizma! In zato: le tako naprej ter obilo sreče!

Sprememba pravil

Sledile so volitve novega odbora:

Predsednik: Lovro Kaselj, 1. podpredsednik: Janko Zerzer, 2. podpredsednik: Erik Prunč, tajnik: Nužej Tolmajer, blagajnik: Janez Hudl, 1. odbornik Jože Kopeinig, 2. odbornik: Ivan Matko.

Zgoraj omenjeni odborniki predstavljajo ožji odbor ali odbor aktivistov. Poleg tega je občni zbor še izvolil širši odbor, ki ima poleg pravice sklepanja zlasti posvetovalno funkcijo. Ali tovrstni sestav odbora pomeni spremembo pravil KKZ; pravila doslej niso poznala ne ožjega niti širšega odbora. Obstojal je edinole odbor, ki ga je sestavljalo 17 odbornikov in ki ni poznal razdelitve med ožjim ter razširjenim odborom.

„ČE NI ZUNAJ ŽIVLJENJA, LAHKO GRE ODBOR POČIVAT...“

Po izvolitvi novega odbora je spregovoril novopečeni predsednik Krščanske kulturne zveze Lovro Kaselj. V svojem nagovoru je m. dr. nakazal celo vrsto zanimivih spoznanj; tako je na primer glede gostovanj menil: „Narod ne živi od samih gostovanj! Gostovanja so samo neka krepična injekcija; ali glede iger: „Rabimo nove igre, nov seznam iger ter ne takšnih, ki jih stare ženske že pol na pamet znajo.“

Predsednik KKZ pa je vsekakor zadel v črno, ko je zaklical zbranemu občinstvu: „Če ni zunaj življenja, lahko gre odbor počivat!“ — Saj res! Kaj hoče ustvariti Krščanska kulturna zveza, kaj hočejo ustvariti vse naše centralne organizacije, ako ne izvršujejo njihove poglobitve naloge — namreč: skušati z njihovo strokovno, pa tudi materialno pomočjo podpirati podeželske prosvetarje; se s podeželjem pogovarjati; ga spoznavati; mu svetovati; ga podpirati! Odbor KKZ ne bo imel priložnosti, da bi ga onesvestil vsemogočni spanec narodno-kulturne pasivnosti ter meglivosti, ako se bo njegova skrb ter prizadevnost v prvi vrsti koncentrirala na razmah podeželskega kulturnega življenja!

Janko Kulmež

„Ob prejemu žalostne vesti, da je preminil dr. France Cigan, zaslužni mož za slovenski narod in predvsem za slovensko manjšino na Koroškem, poklanja lastnik hotelov „Bled“ in „Daniela“ iz Rima 200 šilingov za tiskovni sklad „Našega tednika“, namesto cvetja na grob pokojnega.“

Prejmite lepe pozdrave!

Vinko Levstik, I. r.

Mladinski razgovori

Poznaš redovnice? Te zanima njihovo življenje?

Meniš, da ima redovni poklic danes še smisel?

Dekleta, ki so odšla v samostan, ali niso ubežala svetu, teži odgovornosti zakonskega, družinskega življenja?

Kaj sestre delajo — ali ves dan molijo?

Posebna obleka, ki jo redovnice nosijo — služi še nekdanjemu namenu?

Pridi na razgovor o tem in podobnem!

● V KAPLI OB DRAVI: 10. marca 1971, v farni dvorani, ob 19.30;

● V ŠMIHELU: 9. marca 1971, v župnišču, ob 19.30;

● V ŠT. JAKOBU: 12. marca 1971, v farnem domu, ob 19.30;

● V DOBRLE VESI: 17. marca 1971, v farni dvorani, ob 19.30.

Predavateljici: sestra Regina Tolmajer, Celovec, sestra Bernardka Stopar, Celovec.

Na veselo svidenje!

Dekanijska vodstva Katoliške mladine.

VABILO

Občni zbor Hranilnice in posojilnice v Dobrli vesi bo v nedeljo, dne 7. marca, ob 10. uri v Hotelu Rutar.

Vsi člani vabljeni!

Netilci na delu

V dunajskem listu „Die Presse“ smo že večkrat opazili, da le-ta zagovarja v svojih člankih pretežno nemško-nacionalna ekstremna stališča. Enega izmed takih člankov objavljamo danes pod naslovom „Netilci na delu“ (Op. ured.).

Od proslav 50-letnice koroškega plebiscita lani oktobra skupaj z njegovo opredelitvijo do pravice samoodločbe in enotnosti dežele, skuša majhna skupina ekstremistov z „akcijami“ opozoriti na dozdevno zatiranje slovenske manjšine s strani večinskega naroda. Sprva so se zadovoljevali s trošenjem ietakov, pred božičem pa so uporabili močnejša sredstva.

V številnih južnokoroških občinah so bili krajevni napisi zbrisani in nadomeščeni s slovenskimi imeni, kakor da bi bila lahko vsaj s tem spremenjena etnična slika tega področja. V teh dneh se je skupina netilcev zopet osredotočila na mesto Velikovec.

Prvi, še ne pojasnjeni majhni bombni atentati so bili na južnem Koroškem pred nekaj tedni. Čeprav nihče točno ne ve, kdo stoji za temi „akcijami“, ki so končno nesmiselne, vendar marsikaj kaže, da so to mladi slovenski Avstrijci, ki mislijo, da na tak način dajejo svoj prispevek „prefunkcioniranju“ družbe.

Vzpodbudo daje Ljubljana, kjer študentje menijo, da bi bila nacionalna naloga „odrešiti“ rojake na Koroškem. Ali ni ljubljanski študentski list „Tribuna“ z omembe vredno odkritostjo pisal, da vodi pot koroških Slovencev iz geta samo s pomočjo sile, ki je zgodovinsko gledano, upravičena?

Navdihnjeni s takimi rešitvami so ti elementi na Koroškem po znanem vzoru minirali socialistično zvezo srednješolcev, ki jo je morala lastna stranka hitro likvidirati, potem ko so s presenečenjem ugotovili, kako hitro so se zabrisale meje med rdečim in rožnato rdečim. Ohranilo se je samo glasilo te skupine, ki se imenuje „Kladivo“ in ki izhaja pod pokroviteljstvom centralne zveze slovenskih organizacij. Najprej so se le-ti zavzemali za priključitev južne Koroške k Jugoslaviji, sedaj pa imajo že dolgo ozko povezavo s socialisti, od katerih so v preteklem letu kot priznanje dobili celo mandat v deželnem zboru.

Kljub temu pa so patroni takšnega „aktivizma“ v lastnih izjavah dvoumni. Na Dunaju so pri pogajanjih z zveznim kanclerjem Kreiskym radi sprejeli šestštevilični prispevek za svoje organizacije, novo stavbo za slovensko gimnazijo v Celovcu in še drugo kar jih na žalost ne odvrča od tega, da ne bi v glasilo zveze našli besede opravičila za nasilna dejanja, ki so sedaj na Koroškem že skoraj na dnevnem redu. Z besedami je vsakdo proti ekstremizmu, toda kjer gre za strasti, pride tudi do vznemirjenja.

Kar pa zadeva koroško deželno vladno, ji ni nikakor primanjkovalo dobre volje. Šele pred kratkim sta obe veliki stranki soglasno obsodili sovražno propagando, ki so jo vodili nemški nacionalistični krogi, češ da bo jezikovni spor v deželi končan šele tedaj, ko bo eden izmed obeh narodov zbrisan.

Deželni glavar Sima si že nekaj let prizadeva za spravo in izenačenje, njegova označitev za hakenkrajclerja, kot je bilo v Velikovcu, pa bi komaj utegnila odgovarjati njegovemu političnemu konceptu. Kako naj se tudi pametne sile v deželi uveljavijo proti vsem številnim predsodkom, če uspeva ekstremističnim krogom zaseči manjšino in — kjerkoli to gre — tudi diskreditirati avstrijsko-jugoslovansko sodelovanje v samem zarodku!

Če napravimo iz dogodkov zadnjih mesecev bilanco, pridemo do zaključka, da moramo takoj

preprečiti delovanje določenih temnih sil, kajti sicer bi se lahko posrečilo njihovi taktiki premissljenih provokacij, da zopet naelektrizirajo vzdušje. Pri tem je treba imeti pred očmi, da je lahko še nekdo tretji, ki ima interese na tem, da prepreči miroljubni razvoj med nemško in slovensko Koroško in zblizanje med Avstrijo in Jugoslavijo. Doba pa je taka, da ne smemo gledati samo na neposredno okolico, ampak tudi v daljavo. Problemi jugoslovanske notranje politike imajo lahko marsikatero komaj domnevane učinke. Zato je tembolj važno, da netilcem hitro preprečimo njihovo dejavnost.

Wolfgang Oberleitner

In tu komentar k temu članku, ki ga je prineslo „Delo“, prav tako 25. 2. 1971.:

„NETILCI NA DELU“

Članek, ki ga je dunajska „Die Presse“ objavila 15. februarja pod naslovom „Netilci na delu“, zasluži razmišljanje in nekaj nedvoumno izrečenih besed.

Avtorju članka Wolfgangu Oberleitnerju lahko že v uvodnem razmišljanju oponesemo, da ni odkrito in pošteno, pripisovati eskalaciji napetosti na Koroškem slovenski strani, kakor je to mogoče razbrati iz njegovih vrstic.

Tudi je treba nedvoumno povedati, da se ne moremo strinjati z avtorjevo trditvijo, da so akcije ekstremistov namenjene temu, da „opozore na DOMNEVNO zatiranje slovenske manjšine s strani večinskega naroda“. Če gre za nesporazum okrog termina „zatiranje“, potem je ta nesporazum za eno in za drugo stran odveč: ne glede na to, v kakšni zvezi pada ta beseda, je popolnoma jasno, da gre za kratenje pravic, ki gredo slovenski narodnostni manjšini na Koroškem po 7. členu državne pogodbe, katero so podpisali tudi takratni kvalificirani predstavniki Avstrije. O tem, da kršenje teh pravic ni domnevno, pa ni prav nobenega dvoma, saj je treba primerjati le črko in duha 7. člena državne pogodbe, ter tisto, kar je bilo na Koroškem v tej smeri narejenega. Še več: nekateri krogi na Koroškem odrekajo slovenskim prebivalcem Koroške še tisto malo, kar je bilo v okviru obveznosti iz 7. člena državne pogodbe že storjeno.

Tudi ob posplošeni trditvi, da „Ljubljana daje spodbudo za take akcije (mišljen je namig na nepojasnjene bombne atentate na Koroškem, na misel, izraženo v študentskem listu „Tribuna“, da je izhod iz geta samo po poti nasilja ipd.). je treba nekaj stvari postaviti bolj jasno in odkrito, kot je to storil avtor članka v „Die Presse“.

Zdi se nam nekorektno, da je Oberleitner nepojasnjene bombne atentate na južnem Koroškem tendenciozno vtikal v zapleteni splet prizadevanj koroških Slovencev, da si izbore z mednarodnim sporazumom zagotovljene jim pravice. Policija v Celovcu je namreč čisto nedvoumno ugotovila, da v akciji z bombnimi atentati niso vpleteni koroški Slovenci in da eksplozije nimajo ničesar skupnega s trenutnim stanjem „koroškega problema“.

Moralno in politično nesprejemljivo je tudi, da

avtor članka moralno in politično izenačuje ekstremizem skrajne nacionalistične desnice na Koroškem (in morda v Avstriji) s tistim, kar imenuje ekstremizem peščice med slovensko manjšino na Koroškem. Posledic velikonomškega ekstremizma za slovenski živelj na Koroškem se na podlagi že doživetega v naši polpretekli zgodovini ne da primerjati s posledicami, ki bi jih tisto, kar Oberleitner imenuje ekstremizem peščice koroških Slovencev, utegnilo imeti za večinski narod na Koroškem. Razen tega pa je treba nedvoumno opozoriti na to, da skupina, označena kot „slovenski ekstremisti“, ni nikoli ogrožala ozemeljske nedotakljivosti in suverenosti Avstrije, niti ni pozivala h genocidu, medtem ko so velikonomški ekstremisti v časopisu „Ruf der Heimat“ odkrito in nedvoumno pozvali h genocidu nad manjšinskim narodom, s spomenikom v Gradcu in s knjigo „Totengedenkbuch“ pa so zelo nedvoumno izprijali svoje ozemeljske aspiracije do Jugoslavije.

Končno pa je treba povedati tudi to, da Ljubljana ne podpira nobene ekstremistične, to je nasilne akcije, ki jih avtor članka pripisuje anonimni ekstremistični skupini med koroškimi Slovenci. Odprto pismo in resolucija slovenskih študentov, ki izražata stališča slovenske študentske organizacije do problemov slovenskega življa v zamejstvu, sta vse prej ko poziv k nasilju in nestrpnosti. Nasprotno, oba dokumenta pozivata k sodelovanju slovenskih in nemških prebivalcev avstrijske Koroške, podlaga za trajno sožitje take vrste pa je lahko samo spoštovanje obveznosti, ki jih je druga republika z državno pogodbo prevzela do slovenske narodnostne manjšine.

Ob vsem tem pa je treba povedati tudi to, da se z nekaterimi mislimi, izraženimi v članku „Netilci na delu“ lahko strinjamo. Jugoslavija je prav tako kot Avstrija zainteresirana za dobre sosedske odnose in za to, da bi se le-ti še naprej poglabljali. Zato prav lahko povzamemo za Wolfgangom Oberleitnerjem, da je treba takoj preprečiti delovanje „določenih mračnih sil“, da ne bi spet naelektrile vzdušja na Koroškem in torej tudi v odnosih med državama. Toda kdor hoče uspešno opraviti to hvalevredno delo, mora najprej pošteno napraviti razloček med vzrokom in posledico, med gojiščem ekstremističnih bakterij in bakterijami ekstremizma! Tu pa ni nobenega dvoma, da sta velikonomški šovinizem in odrekanje koroškimi Slovincem tistih pravic, ki jim gredo po mednarodno prevzetih obveznostih (državna pogodba), tisto gojišče, ki poraja bakterije ekstremizma tudi na drugi strani.

Prav tako se z avtorjem članka lahko strinjamo z njegovim širše zaobjetim pogledom, izraženim v misli, „da je lahko še nekdo tretji, ki je zainteresiran za to, da prepreči miroljubni razvoj med nemško in slovensko Koroško in zblizjevanje med Avstrijo in Jugoslavijo“, ter da je „doba taka, da ne smemo gledati samo na neposredno okolico, ampak tudi v daljavo“.

Vse to je globoko res. In prav zato, ker je res, bi si morala biti avstrijska stran brez dvoumnosti na jasnem, da je ključ do vseh problemov, ki so vzkli na Koroškem, v njenih rokah. Če ji bo v tem procesu to lahko v pomoč, lahko še enkrat nedvoumno ponovimo že znano stališče: ne Jugoslavija ne Ljubljana nimata na Koroškem nobenih striitih misli in namenov, ne bosta pa se odpovedali ne svoji pravici ne dolžnosti, da bedita nad izpolnjevanjem tistih členov državne pogodbe, ki zadevajo zaščito slovenskega življa na Koroškem, saj gre za mednarodnopravni akt, katerega podpisnici sta — sosednji državi.

Če je avtor članka zelo razumno opozoril, da ne smemo gledati samo na neposredno okolico, ampak tudi v daljavo, ker je čas pač tak, bi bilo enako razumno, da bi se sam s pošteno mislijo in politično racionalnostjo ter odgovornostjo vzporedno z razgledom po širšem prostoru okrog sebe ozrl tudi po „neposredni okolici“, to je, po dogajanju na Koroškem. Samo tako lahko spoznanja, izhajajoča iz pogleda na daljne širjave, in iz časa, v katerem živimo, preprečijo srečanje z „uro resnice“. Ta pride ponavadi v trenutku, ko posledic minulih zablod in zgrešenih računov ni mogoče več preprečiti — prva republika je to enkrat že doživela. Obe državi, Avstrija kot Jugoslavija pa sta po svojih življenjskih koristih zainteresirani, da se zgodovina v kakršni koli inačici ne bi več ponovila.

M. Suštar

VABILO

V nedeljo, 14. marca 1971, ob 10. uri bo v hotelu Rutar v Dobri vasi občni zbor slovenskega prosvetnega društva „Srce“. Volili bomo nov odbor in določili smernice za bodoče delo.

Vabi odbor

Dom v Tinjah vabi na

TEČAJ ZA SPRETNE ROKE

„Vse za velikonočne praznike“ za mlajše žene in dekleta od sobote, 13. III. 1971, ob 15. uri do nedelje, 14. III. 1971, ob 16. uri.

Voditeljica tečaja: strokovna učiteljica Anica Fugger.

V Tinjah boste dobile dosti namigov, kako narediti dom prijeten in privlačen.

Posebno se bo vodstvo tečaja oziralo na velikonočne praznike. Ne sme biti za praznik vstajenja le polna miza jedil. Miza za naj bo tudi primerno okrašena. Kako to narediti, boste videle v Tinjah.

Aranžiranje šopkov, krašenje pisank, izdelovanje velikonočnih sveč in še veliko koristnega se boste naučile v Tinjah.

Tečajnice naj prinesejo s seboj: Pet izpihanih jajc, dva jarka, ki imata samo na eni strani luknja, škarje, lepilo, peresnik s tankim peresom (Ausziehfeder), vodene barve, čopič, svinčnik, predpasnik in denar za material, ki ga lahko tudi kupijo za brklanje doma.

GLOBASNICA

Farna mladina iz Dobri vasi vabi na igro

Genovefa

ki jo priredi v nedeljo, 7. 3. 1971, ob treh popoldne v farni dvorani v Globasnici.

Vabljeni!

ŠT. JAKOB V ROŽU

Igralci Slovenskega prosvetnega društva „Bilka“ iz Bilčovsa, igrajo v nedeljo, 7. 3. 1971, ob pol osmih zvečer v farni dvorani v Št. Jakobu v Rožu igro

„Bele vrtnice“

Sodeluje tudi moški pevski zbor „Bilka“. Vse prijatelje naše prosvete prisrčno vabimo k obilni udeležbi.

Odbor

ŠT. PRIMOŽ

Igralci Slovenskega prosvetnega društva „Bilka“ iz Bilčovsa, igrajo na povabilo Slovenskega prosvetnega društva „Danica“ v Št. Vidu v Poduni, v soboto, 6. marca 1971, ob pol osmih zvečer v dvorani gostilne pri Voglu v Št. Primožu igro

„Bele vrtnice“

Sodeluje tudi moški pevski zbor „Bilka“. Vse prijatelje naše prosvete prisrčno vabimo k obilni udeležbi.

Odbor

Dresura psov vseh pasem

Avstrijsko društvo nemških ovčarskih psov za celovški okraj, bo priredilo v nedeljo, 7. marca, tečaj za dresiranje psov vseh pasem; tečaj se bo začel ob 9. uri zjutraj na gradu Belceneku, v bližini Vindišove vojašnice v Celovcu. To je povedal pretekli četrtek na tiskovni konferenci predsednik omenjenega društva magister dr. Auer.

Tečaj bo trajal tri mesece, in sicer so določeni dnevi: sredo, sobota in nedelja in stane 500 šilingov. Najbolj primerna starost za dresiranje psa je tričetrt ali eno leto; v skrajnem primeru štiri leta.

Kaj se nauči pes pri dresiranju?

Pes se mora dandanes vživeti v moderno tehniko, na primer kako se obnaša, če stopiš z njim v avtobus, na vlak itd. Da gre gospodar z njim samo na sprehod, je premalo; psa je treba vendar nekaj naučiti, da bo nekaj znal. Tako je obramba gospodarja močno važna, da se ga dresira v tej smeri. Pes se mora znati tudi pravilno obnašati, da npr. otroku ali tujemu odraslemu človeku ne stori nič hudega. Po drugi plati pa mora pes znati napasti tudi razbojnika, če je to potrebno, a na povelje tudi takoj izpustiti žrtev. Pes se uči na takem tečaju tudi pravilno reagirati na cesti, skratka pravilnega vedenja v prometu.

V okviru tečaja za dresiranje psov pridejo v poštev štiri glavne točke: 1. podrejanje in poslušnost, 2. gospodarjeva obramba, 3. zadržanje v prometu in 4. nosno delo: izobrazba vonja (pri psu je vonj dvamilijonkrat boljši od človekovega, po drugi plati pa pes slabše vidi kot človek).

Za človeka pomeni dresiranje psa v prostem času lep in prijeten konjiček (hobby).

Warmuth tudi v Celovcu

Nova damska trgovina s plesiščem — Obleke na „tekočem traku“

Po svoji podjetnosti znana beljaška veletrgovina (največja na Koroškem) DIETMAR WARMUTH se je že dalje časa ukvarjala z mislijo in načrtom, kako in kje bi lahko odprla svojo podružnico tudi v Celovcu (dosedaj ima podružnice že v Feldkirchnu, Št. Vidu ob Glini in Lienzu).

Ko je lansko jesen zaprla svoja vrata papirnica dr. Gallin na vogalu Kolodvorske ceste in Lidmanskyygasse, se je vodstvu veletrgovine Warmuth zdel ta prostor oz. lokal kot zelo primeren in ga je odkupila zase. Tudi tu je pokazala svojo podjetnost in ji je uspelo, že komaj po dobrih dvomesečnih prenovitvenih delih odpreti pretekli petek svojo novo podružnico v Celovcu. Dietmar Warmuth ml. si je predhodno ogledal podobne trgovine v raznih mestih po svetu in zbiral ideje in osnutke za novo podružnico.

Celotna razporeditev je zelo smotrna in okusno urejena. V pritličju je tako imenovani „Bon jour“ oddelek, t. j. obleke in ostalo za vsakodnevne damske potrebe — lahko bi rekli: obleke standardne vrste. — Kletni prostori, imenovani „Gold mine“ (zlati rudnik), so posebej preurejeni za modne potrebe ženske mladine in izgledajo kot imitacija majhnega rudnika; v sredini je majhno plesišče, okoli njega letijo najnovejše modne obleke na „tekočem traku“, zraven pa je diskoteka, ki skrbi za intimno glasbo. — Prvo nadstropje pa je namenjeno „Top lady“ in nevestam. Tu nudi tvrdka zahtevnejšim in

izbirčnejšim strankam bogato izbiro dnevnih in večernih damskih oblek, bluz itd. — najnovejše mode in redkih, a zato tembolj iskanih vzorcev. V vseh teh oddelkih so napredaj tudi pripadajoče torbice, pasovi, dežniki in ostalo.

Na predvečer otvoritve je WARMUTH-ova družina povabila na ogled nove podružnice številne častne goste iz celovškega trgovskega, gospodarskega in političnega življenja, katere je v njenem imenu pozdravil g. Rachlè, reklamni šef te veletrgovske hiše. Nato je g. Dietmar Warmuth ml. v zanimivo zasnovanem govoru orisal motive za ustanovitev te podružnice kot tudi modne potrebe in zahteve današnjih in tudi jutrišnjih kupcev — posebno ženskega sveta.

Po kratkih pozdravnih nagovorih zastopnikov dežele, celovškega in beljaškega mesta in Trgovske zbornice je stolni župnik preč. g. Vögel blagoslovil novoodprte trgovske prostore, ki so si jih navzoči nato pod strokovnim vodstvom ogledali.

V soboto, dne 27. februarja, je vodstvo priredilo v veliki dvorani celovškega Konzeratorija Warmuthovo modno revijo, imenovano „Mixed-Media“, pri kateri so prikazovali najnovejše pomladne in kopalne modne vzorce in ki je zelo dobro uspela. (Med manekenkami je nastopala tudi letošnja „Miss Austria“ Sonja Mlinarič, doma iz Innsbrucka.)

Prosvetno delo v Vogrčah

Morda si je kdo mislil, ko je bral poročila iz Vogrč: saj imate v tistih malih Vogrčah prenovljeno šolo, novo trgovino in nove hiše, včasih požar, smuške tekme, toda to imajo povsod. Kaj pa imate posebnega, kje je kulturno delo, ki človeka dviga? S čim se lahko pobahate?

Da spoznate Vogrče z obeh strani, materialne in duhovne, naj povemo, da smo prosvetno zelo razgibani. Vsaj tu ne velja tožba, da z današnjo mladino nič ni, da nima smisla za kulturno delo itd. Naša mladina ga ima!

Za Božič je Farna mladina pripravila prelepi božični misterij domačega pisatelja Ksaverja Meška: „Henrik, gobavi vitez“. Od kar je igro napisal Meško, ki je sam pastirval tudi na Koroškem, je šla skoro preko vseh slovenskih odrov na Koroškem, da jo vsaj starejši ljudje poznajo. Tudi v Vogrčah so jo že igrali pred 40 leti. Igra je vedno lepa, kakor je Božič vedno lep, ker nam tako živo in nazorno pokaže božično skrivnost ljubezni in žrtve, ki odrešuje svet. Zato igra ni zastarela ne smiselno, ne jezikovno kot so mnoge igre.

Igra je precej zahtevna in je bil upravičen strah, kako naj jo mala skupina vogrške mladine z neizkušenimi igralci, večinoma začetniki, dostojno uprizori. Bili smo prijetno presenečeni in moramo pohvaliti vso skupino. Četudi so imeli le tri tedne priprave, so popolnoma obvladali besedilo, so sledili režiserju in se vživeli in ob primerni glasbeni spremljavi smo doživljali nekaj lepega, kar je lažje občutiti kot povedati. Sodelovali so: Tonč Visočnik (Henrik), Fricka Prutej (mati), Ančka Enzi (Blanka), Roza Kristan (Lizbet), Franc Konečnik (vitez Ludovik), Štefaj Enzi (oče Leopold), Jozi Müller (romar), Marica Prutej (Felicitia), Marica Žmavcer (Leonora), Maksi Prutej (vitez Vurmberški), Rudi Končič (vitez Kamenski), Štefaj Visočnik (kastelar).

Farna mladina je z igro gostovala na štirih krajih: v Žvabeku, Šmihelu, Globasnici in Št. Rupertu. Prav je, da kar s požrtvovalnostjo ustvarijo, pokažejo tudi drugim in jim posredujejo domačo besedo v tako lepi in bogati obleki.

Za pustni čas je ista Farna mladina pripravila veseloigro „Čudni snubci“. Avtor Joža Vomberger, ki živi v Argentini, nam je

dal mnogo lepih ljudskih iger, najbolj zane so Martin Krpan, Vrnitev, Voda, Zlato tele. To burko pa je šele sedaj popotnik V. Zaletel prinesel iz Argentine na Koroško. Je zelo posrečena, saj ni čudno, če ima takega avtorja. Zaradi kratkih stavkov, ko beseda vpadla v besedo, zahteva, da znajo igralci popolnoma na pamet vloge. Tudi to igro so podali tako zadovoljivo, da so želi priznanje, pa veliko smeha. Nekdo je rekel: „Tako se že 10 let nisem smejal!“ Z burko so gostovali še v Žvabeku in Globasnici, kjer so prišli na pomoč globaškemu prosvetnemu društvu. Tam so namreč sami pripravljali igro, pa je zaradi boleznih igralcev niso mogli uprizoriti. Društveni zbor pa je pred igro zapel nekaj domačih pesmi pod izvrstnim vodstvom Janeza Petjaka.

Vmes med Božičem in pustom pa smo

Ansambel „The Tremeloes“ na vrhu lestvice lahke glasbe

Po ločitvi članov ansambla The Beatles, so stopile na njihovo mesto, ne da bi jim uspelo sloves angleškega ansambla popolnoma ponoviti, različne druge skupine mladih glasbenikov. Med njimi sta navadno najvišje na lestvici hitov ansambla **The Marmelade** in **The Tremeloes**. Poslednji ansambel se je po petih letih večjih ali manjših težav povzpela na vrh lestvice lahke glasbe s popevkami „Silence is Golden“, „Here comes my Baby“ in „My Little Lady“, ki jih mladina dobro pozna. Toda po desetih letih uspeha so se odločili, da bodo menjali svoj način glasbe in da so to uspešno izvršili, je pokazal njihov zadnji uspeh s pesmijo „Me and my Life“.

Pravzaprav je ta ansambel začel svojo pot v svetu lahke glasbe že več kot pred desetimi leti. Najprej so bili le ansambel, ki je spremljal tedaj popularnega popevkarja **Briana Poola**. Z njim so uveljavili popevke „Do you love me?“ in „Twist and Shout“. Kmalu so se člani ansambla odločili, da bodo zapustili Poola in se postavili na lastne noge. Nekaj let jim je trda predla, tako da o njih ni bilo precej časa nič slišati. Toda leta 1967 je neka njihova plošča doživela uspeh, bila je „Here comes my Baby“, prva iz serije

imeli še dve prireditvi: 17. januarja so priredili pliberški in vogrški otroci pod vodstvom gdč. Milke Hartmanove božičnico pod naslovom: „Pastirci pri jaslicah“. Ob igri, petju in deklamacijah, kar je seveda vse Milkin proizvod, so nam na otroško prisrčen način zopet približali Božič.

Na pustni torek so gostovale dekleta gospodinjske šole v Št. Rupertu. Ponovile so svojo prireditev, ki so jo imele doma na pustno nedeljo. Že po tradiciji nas vedno obiščejo za pusta, mi radi pridemo pogledat dečve in se nasmejemo ob Mihi in Jaku in Maticu (saj bi morali biti moški pravzaprav hudi, da se dečve tako iz njih norčujejo!). Pripravile so pod vodstvom s. Gonzage mnogo zabavnih prizorov in veselega petja. Zahvaljujemo se jim za vesel obisk. Pa naj še pozneje kaj večkrat pridejo nas obiskat, saj imamo mlade in stare ženine, kakršne hočejo, same dobre, ne take, kot so bili v igri „Čudni snubci“.

komercialnih hitov. Sicer jim je denar prav prišel, kajti 28-letni bobnar Dave Munden, 29-letni kitarist Alan Blakley, 28-letni solo kitarist Rick West in 25-letni bas-kitarist Chip Hawkes so izhajali iz revnih družin.

Sedaj imajo, kot sami pravijo, dovolj slave in denarja, da se lahko poskusijo v resnejših skladbah. Tako so pred kratkim posneli popevko „Le and my Life“, ki pomeni preobrat v njihovem načinu glasbe. Kritika je bila zanjo navdušena, nekateri dosedanja „fans“ ansambla pa bodo mladim glasbenikom verjetno obrnili hrbet. Sicer pa se ansambel ne ukvarja samo z glasbo. **Snemali so tudi že film. Vsekakor je to eden redkih ansamblov, ki se še ni „proslavil“ v aferah z mamili ali brez njih. Vsi so tudi še srečno oženjeni in se še niso doslej ločevali.**

Fernandel - umrl

V petek, 26. februarja, zvečer, je po daljši bolezni v starosti 67 let umrl priljubljeni francoski filmski in gledališki igralec **Fernandel** na svojem pariškem domu.

Fernandel, ki se je rodil leta 1903 v Marseillu, je bil v začetku bančni uradnik, a je pozneje začel svojo igralsko kariero kot ko-

»Vidiš, Konrad, v kako prepadenost ga spravljajo to pobožno delo. Tako daleč more lahkomišelnost pogled ženskih oči s pomočjo vladarja moči tega sveta upropasti hrabrega in dičnega viteza! Vidiš, še pogledati nas ne more; tudi nje ne more pogledati; in kdo ve, s čim vpliva mučiteljica na njegovo roko, da riše po tleh te kabalistične črte? Morda je vse to naperjeno zoper naše življenje in našo varnost; a mi to priznamo in kljubujemo peklenškemu sovražniku. Semper Leo percutiatur!«

Tako je tiho govoril svojemu zaupnemu spremljevalcu Konradu Mont-Fitchetu. Veliki mojster je nato povzdignil glas in se obrnil k zboru:

»Častiti in hrabri možje, vitezi, preceptorji in tovariši tega svetega reda, bratje in sinovi moji! — in tudi vi, blagorodni in pobožni oprode, ki se pripravljate, da boste nosili naš sveti križ! — in tudi vi, bratje v Kristu, vsi brez razlike! Vedite, da nas k sklicanju tega zbora ni napolnilo pomanjkanje moči; zakaj, naj bomo v svoji osebi še tako nevredni, vendar nam je s to palico poverjena polna oblast, da preiskujemo in sodimo vse, kar zadeva blagor tega našega svetega reda. Va devetindesetdeset poglavju pravilnika naše viteške in pobožne ustanove pravi sveti Bernard, da noče, da bi se bratje sklicevali na zborovanja, razen po volji in ukazu svojega mojstra; s tem prepušča nam, kakor že našim vrednejšim očedom, ki so pred nami upravljali to oblast, da presodimo priliko, kraj in čas, ob katerem naj se v celoti ali deloma skliče kak redovni kapitelj. Na takih kapiteljskih shodih je naša dolžnost, da poslušamo svete svojih bratov, nato pa ukrepamo po svoji lastni volji. A kadar je požrešni volk vdrl v čredo in odnesel iz nje ovco, je dobri pastir dolžan sklicati tovariše, da z lokki in pračami premagajo napadalca, po našem dobro znanem pravilu, da je treba leva vselej pobiti. Zato smo poklicali predse židovsko žensko, z imenom Rebeko, hčer Izaka iz Yorka — žensko, ki je na zlem gla-

su zaradi vedeževanja in čarovnije, s katero je zmešala kri in omrežila um — ne moreda navadnemu človeku, ampak vitezu, in ne posvetnemu, ampak takemu, ki se je posvetil službi svetega Templja; me bratu, ampak preceptorju našega viteškega reda, prvemu s častjo in dostojanstvom. Naš brat Brian de Bois-Guilbert je nam samim in vsem, ki me zdaj slišijo, dobro znan kot zvest in vnet borec križa, čigar roka je izvršila v Sveti deželi obilo junaških dejanj, s tem, da je čistila svete kraje s krvjo nejevernikov, ki so jih skrunili. Tudi razumnost in premišljenost našega brata nista njegovim bratom nič manj znani kakor njegov pogum in njegova pokorščina, tako da so vitezi v jutrovske in večernih deželah že govorili o Bois-Guilbertu kot o tistem, katerega bi bilo treba postaviti na naše mesto, kadar bo Bogu drago, da vzame te palice iz naših rok. Če danes slišimo, da se je tak mož, tako spoštovan in tolikanj častit, nenadoma prenehal ozirati na svoj stan, svoje obljube, svoje brate in svoje upe za bodočnost ter se pridružil židovski deklini in v tej nevredni družbi hodil po samotnih krajih, jo branil z nevarnostjo za svoje lastno življenje in končno zabredel v tolikšno zaslepljenost in brezumje, da jo je spravil celo v enega naših preceptorjev, kaj naj rečemo drugega, kakor da je obsedel tega plemenitega viteza hudobni duh ali pa da je imel kak brezbožen čar oblast do njega? Če bi si mogli drugače razložiti, ne mislite, da bi ga čin ali hrabrost, slava ali katerikoli zemeljski ozir obvaroval kazni in nas udražal, da ne bi izruvali zla, kakor pravi Pismo: Auferte malum ex vobis. Zakaj mnogoštevilni in strašni so prestopki našega blagoslovljenega pravila v tej obžalovanju vredni zgodbi. Prvič je svojevoljno grešil zoper trideseto poglavje: Quod nullus iuxta propriam voluntatem incedat. Drugič je občeval z izobčeno osebo, poglavje sedemindesetdeseto, Ut fratres non participant cum excommunicatis, in postal s tem deležen

REŠITEV

„BOŽIČNE“ NAGRADNE KRIŽANKE

VODORAVNO: 1. slava; 6. Faradey; 13. kolar; 14. bilet; 15. do; 16. ukaša; 17. Božič; 18. ter; 19. dah; 20. ko; 21. joj; 22. penk; L; 23. ta; 24. leva; 27. go; 28. como; 30. Goa; 32. dera; 34. ali; 36. tamo; 38. ata; 40. tok; 41. amo; 43. Moro; 44. mrak; 47. ba; 49. par; 50. oda; 51. tura; 53. tri; 55. di; 56. novo leto; 57. ime; 59. eta; 61. dama; 62. Zadar; 64. reklama; 65. aleja.

NAVPIČNO: 1. skud; 2. lokal; 3. Alah; 4. vaš; 5. araka; 6. fižol; 7. Arijec; 8. reč; 9. at; 10. D; 11. eden; 12. York; 14. boj; 18. te; 22. pamet; 23. to; 25. vod; 26. AG; 27. gala; 29. orator; 31. OA; 33. Amor; 35. itak; 37. okol; 39. AM; 42. obuvam; 43. mai; 44. moder; 45. rdite; 46. AA; 48. aroma; 49. proza; 51. toda; 52. ala; 53. TT; 54. zmaj; 57. ide; 58. era; 60. AK; 63. AL.

Pravilno so rešili: Dane Hriberšek, Celje, Ribarjeva 2, Slovenija.

Istvan Ereš, Krumpendorf (Kriva Vrba), Hauptstraße 106.

DRAGOCENE SOLZE

Neki strokovnjak je po večletnem raziskovanju človeških solz ugotovil, da te vsebujejo nenavadno veliko količino hranljivih snovi. Napisal je tudi knjigo z naslovom „Kako pripraviti svojo ženo do joca in koristno uporabiti njene solze“.

Avtor tega odkritja je Škot.

mediant v domači Orovenci 1917. Toda šele njegov zmagoviti nastop v pariški dvorani Bobino leta 1923 mu je odprl vrata v gledališki svet. Fernandel je poslej dolga desetletja zabaval vse generacije v Franciji in po svetu s svojim komičnim nasmehom, v katerem je pokazal dolge zobe, svojo odlično igro, v kateri se je znal približati posebej s svojim domačim provansalskim likom.

Nastopil je v gledališču, zlasti v operi in pel v revijah, zlasti pa je zaslovel po svojih filmih. Njegov film po Guareschijevih pripovedih o Don Camillu in Peponu, kjer je briljantno upodobil lik do skrajnosti poštenegega in majčkeneo trmastega podeželskega župnika, mu je prinesel svetovni sloves.

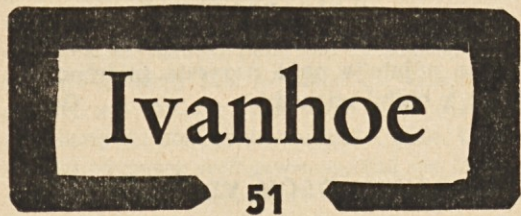
Po 148 možno uspešnih filmih, od katerih je zadnji nosil ironično tragični naslov „Srečen kot Odisej“, pa je pred kratkim začel snemati z režiserjem Christianom Jacquem som 149. film, ki pa bo ostal nedokončan.

prekletstva Anathema Maranatha. Tretjič se je pečal s tujimi ženskami, v nasprotju s poglavjem Ut fratres non conversantur cum extraneis mulieribus. Ne samo, da se ga ni ogibal, ne, bojim se, da je celo iskal poljuba ženskih ust, s čimer zaidejo vojaki križa, kakor pravi zadnje pravilo našega slavnega reda. Ut fugiantur oscula, v mreže in zanke. Zaradi te strašne in mnogoterne krivde bi bilo treba Briana de Bois-Guilberta odrezati in pahnuti iz naše bratovščine, pa da ji je desna roka in desno oko.«

Veliki mojster je pomolčal. Tiho mrmranje se je razneslo med zborovalci. Nekateri izmed mlajših, ki bi se bili najrajši muzali ob poglavju De oculis fugiendis, so se zdaj zresnili in so tesnobno čakali, kaj bo veliki mojster še povedal.

»Zares,« je dejal, »takšna in tolikšna bi morala biti kaznen templjarskega viteza, ki je v tako važnih točkah radovoljno grešil zoper pravila svojega reda. A če je s pomočjo čarov in ukletev satan dobil viteza v svojo oblast, morda zato ker je prelahkomiselno vrgel oči na lepoto te dekline, moramo njegov padec bolj obžalovati nego kaznovati; ko naložimo njemu samo toliko pokore, da ga očistimo krivde, je naša dolžnost, da obrnemo vso ostrino svojega ogorčenja zoper prekleto orodje, ki je bilo že tako blizu tega, da bi povzročilo njegov popolni odpad. Vstanite tedaj in pričajte, vi, ki ste videli to nesrečno početje, da moramo po njegovi množini in teži presoditi, ali bo naši pravičnosti zadoščeno s tem, da kaznujemo to nejeverno žensko, ali bomo morali, čeprav s krvavečim srcem, ukreniti tudi proti svojemu bratu nadaljnje korake.«

Poklicali so več prič, da bi izpovedale o nevarnostih, katerim se je Bois-Guilbert izpostavil, da bi rešil Rebeko iz gorečega grada, in o tem, kako je branil njo in pozabil na samega sebe. Ti ljudje so pripovedovali vse to s pretiravanjem, ki je lastno preprostim glavam, če jih kak znamenit

Velika večina teh nižjih ljudi je bila v kaki zvezi z redom in se je kot taka odlikovala s svojo črno obleko. A tudi seljakom iz okolice ni bil zabranjen dostop; Beaumanoir si je štel v ponos, da je mogel dati povzdignivemu prizoru svojega sodništva okvir kar najširše javnosti. Njegove velike višnjeve oči so se širile, ko se je oziral po zboru, in njegov obraz je bil videti ves vznosen ob zavesti svojega dostojanstva in namišljeni zasluženosti vloge, ki mu jo je bilo igrati. Psalm, katerega je spremljal tudi on z globokim, a mehkim glasom, ki mu leta še niso bila vzela moči, je naznanil pričetek obravnave. Slovesni zvoki Venite exultemus Domino (pridite, veselimo se v Gospodu), ki so jih templjarji že tolikokrat zapeli, preden so se spustili v boj z zemeljskimi sovražniki, so se zdeli Luki najprimernejši, da vpeljejo bližajoče se domnevno zmagoslavje nad močmi teme. Zategnjeni zvoki stotine moških glasov, vagnjenih petja v zboru, so se z mogočnim donenjem dvigali pod večne oboke in se na lik šumenju silnih valov veličastno valili pod njimi. Ko so glasovi utihnili, je veliki mojster počasi spustil oči okoli sebe ter opazil, da je sedež enega izmed preceptorjev prazen. Brian Bois-Guilbert, ki bi moral sedeti na njem, je bil vstal s svojega mesta in je zdaj stal ob skrajnem koncu ene izmed klopi, določeni za brate viteze; z eno roko je natezal svoj dolgi plašč, kakor da si z njim zakriva obraz, druga pa je držala meč s križnim držajem ter z njegovo konico, čeprav je trčal v nožnici, počasi črtala po hrastovih tleh.

»Nesrečneži!« je rekel veliki mojster, ko je nekaj treutnikov sočutno gledal nanj,

Ako bi jaz bil moja žena ...

Oženjeni moški zaidejo med uživanjem svoje zakonske sreče prav pogostokrat v takšen položaj, da se v njih skrivnem, notranjem življenju porodé včasih res neverjetne ideje.

Samci in ženski svet utegnejo temu morda ugovarjati, češ da to sploh niso nobene ideje. Prav, naj bo tako, pa naj bodo to samo intimne želje oženjenih, toda ves svet mora priznati, da so značilne in kolikor toliko splošne. Nimamo sicer znanstvenih dokazov, ki bi vas prepričali o resničnosti teh trditvev, popisali vam pa bomo v kratkih potezah položaj nekega gospoda, ki so ga okolnosti pripravile do tega, da je dal neki dan duška tej ideji: „Oj, ako bi jaz bil moja žena!“ Zdaj vidite tudi vi sami, da je to samo misel ali, kakor pravite, intimna želja. Toda ona je v svojem bistvu tako široka in tako raznovrstna, da človek lahko takoj pogodi še vse polno drugih manjših ali večjih želj, ki so v zvezi s to glavno.

Oženjeni moški vedo iz svojega izkustva, da so te želje mogoče in da so, naj reče kdo, kar hoče, prav pogostokrat upravičene. Sicer pa naštejemo nekaj konkretnih primerov iz zakonskega življenja tega gospoda, ki smo ga bili prej vzeli v misel.

Čisto naravno je, da bo ta gospod po tej prvi misli še nadalje razmišljal v tej smeri. Čisto mirno si poreče:

„Ako bi bil jaz moja žena, bi nikoli ne porabil prve priložnosti, da bi udaril po svojem možu in obešal na veliki zvon njegove napake. Nasprotno, prizadeval bi si, da bi spoznal, da ima vsak človek svoje napake in da te napake niso tako strašne, če si žena prizadeva, da se jim kolikor toliko prilagodi. Mimo tega bi si rekel, ako bi bil moja žena, da jaz nisem noben angel, ki je priletel z neba, in da potemtakem nimam pravice, da to zahtevam od svojega moža.“

To so nekakšne refleksije, ki se pojavijo takoj po oni prvi misli. Ali hkrati z domačimi, zakonskimi situacijami se razmišljanje raztegne tudi na posameznosti, kjer tudi dobi konkretnjšo obliko. Tako se temu gospodu, kadar vstane in se ravna v pisarno, pa sam sede za mizo k zajtrku, sama po sebi vrine misel:

„Ako bi bil jaz moja žena, bi vstal prej, preden vstane mož, bi pripravil zajtrk in sedel za mizo, da bi družno pozajtrkovala. S

prizanesljivim nasmeškom bi ga pustil, da med jedjo mirno čita jutranje liste, pa ne samo to, jaz bi mu celo držal liste, da bi moj možiček laže čital. To bi bilo veliko boljše kakor da jih čita v pisarno grede in da na ta način riskira, da ga povozi avtomobil, kar bi bilo zame nekaj strašnega, ker bi si potem morala iskati drugega moža. Kdo ve, kakšen bi bil ta moj drugi mož! Zato bi, ako bi bil jaz moja žena, storil vse, da bi imel moj mož prijetno življenje, ker se toliko trudi, da čim več prinese v hišo. Gledal bi, ako bi bil moja žena, da se kolikor mogoče malo kažem v hiši kot mučenica, ki smatra svoje delo za silo težavno in kateri so ure, ko pripravlja kosilo, obupno dolgočasne. Nasprotno, ako bi bil moja žena, bi znal poiskati vedno različne reči, ki jih je treba polikati, zakrpati ali pa jim prišiti gumb. Ako bi bil moja žena, bi ravnal s svojim možem kolikor moči ljubeznivo in veselo. Nikoli bi ne napravil kislega obraza, kadar bi me prosil, da mu polikam hlače, a še manj bi se zadržal nanj, kadar bi raztresel pepel iz pepelnika po preprogi.

Bil bi na vse strani vzorna žena, ako bi bil moja žena. Kadar bi moj mož kaj delal ali kadar bi govoril po telefonu, bi ga nikoli ne nadlegoval z raznimi vprašanji in bi se za tisti čas odrekal vsaki nežnosti, ki mi kot dobri ženi pritiče. Sicer bi pa, ako bi bil

OH, TE SOLZE!

Solze so ženskega spola. Gotovo zaradi tega, ker smejo le ženske jokati. Mož, ki bi jokal, velja za nemoža. Edina izjema zanj so otroška leta v katerih se sme jokati in dreti enako močno in dolgo, kakor vsaka punčka. V teh časih jim je jokanje še dovoljeno. Ko pa pridejo dečki v dvanajsto leto, velja za nečastno, če jokajo, naj jim je še tako hudo. Stisniti morajo zobe, zadržati solze in se moško držati. Tako je z dečki.

Ko pa pride v poznejših letih, ko so že odrasli, v njihovem življenju do žalostnih dogodkov, kakor je smrt matere, žene, otroka, takrat tudi najponosnejši mož klone in zajočé brez sramu.

Z ženskimi solzami pa je drugače. Pri njih so vedno pripravljene, da stečejo preko lic. Nekateré jokajo že, če se jim odbije

moja žena, strogo vodil račun o domačih izdatkih. Če moj mož kadi navadne, cenene smotke, bi se tudi jaz odrekel dragim svilenim nogavicam, razkošnim oblekam, kremam in pudrom. Vodil bi račun o domačih finančah in bi se mi nikoli ne zgodilo, da bi se jezil na svojega moža zato, ker noče z menoj v gledališče, kadar v hiši ni dovolj denarja.

Ako bi bil moja žena, bi si nikoli ne gnal k srcu, kadar bi prišel moj mož utrujen iz pisarne domov in bi sedel v fotelj, tudi ko bi mi ne rekel v pozdrav drugega ko „Dober dan!“ V tem trenutku bi niti ne hotel biti preveč ljubezniv, ampak bi pritekel k svojemu možičku, mu prinesel copate in mu sezul, ako bi mi dovolil, čevlje, v katerih se je toliko namučil. Ako bi se vnel preprič med nama, bi gledal, ako bi bil moja žena, da kolikor mogoče hitro izginem iz sobe, ne pa da bi kričal, da bi naju slišali v tretje nadstropje. Še nekaj: ako bi bil moja žena, bi si prizadeval, da bi bil vedno lep, ljubeč in eleganten, bolj zaradi njega kakor zaradi drugih ljudi.

Oj, kaj bi jaz vse storil, ako bi bil moja žena! Najin zakon bi bil res prava sreča in midva bi uživala najlepše in največje radosti tega življenja.

Drage čitateljice, kaj porečete na to? Kaj bi bilo, če bi vprašali njegovo ženo, kakšne želje bi ona imela, ako bi bila ona svoj mož?
C. P.

Krajnov:

Odhodnica

In ko mi počí struna na loku iskanj,
legel bom v senco hladnega neba,
vtisnilo v čelo se bo strmenje gora
in brez strune bom pel.

Videl sem ptiča, ki z molkom je gostole
in se v žarenju pokojnih oči ni bal
krika, ki v molku jeklenem ječi
v zlati svetlobi je korakal pav.

Počí struna! Počí! Naj zadnji spev izpové
revščino srca in brnenje vroče krvi,
naj pesem iz vseh pristanov doni
mi v ušesa, sledil bom usodi molčé.

In ko mi počí struna na loku iskanj,
legel v senco bom hladnega neba,
naj me objame tok silnih vodá
in odnese v paradíž trepetanj.

pokonci. V takih časih privrejo iz oči žene vroče solze, polne bolečine in gorja. Takrat ne joče žena samo z očmi, ampak tudi s srcem, joče zato da si ublaži bolečine, ki jih je polna.

Za dobro voljo

Domača naloga

Učenec drugega razreda je moral za domačo nalogo opisati konja. Svojo nalogo je napisal takole:

»Konj je koristna žival. Ima štiri noge, po eno na vsakem vogalu in rep na drugem koncu. Na prvem koncu pa ima konj glavo. Ne tako kakor slon, ki ima rep spredaj in zadaj. Konj je edina žival, ki nosi čevlje in je spodaj iz železa. Toda čevljev ne sezuje, ko gre spat. Če bi bil jaz konj, bi bil rajši krava, ker ji ni treba delati.«

Fant je prišel v hišo svoje izvoljenke. Njen oče ga je ostro premeril z očmi ter spregovoril: »Vi torej hočete mojo hčer? Ali pa znate prati, šivati, krpati, otroke pestovati, ribati, pomivati in kuhati?«

»Ja—hm—b—ha—t—ka—toda, zakaj pa naj bi vse to znal?«

»Zato, ker moja hči tega ne zna!« se je zadržal stari.

dogodek močno razburja. Njih prirojeno nagnjenje k čudovitostim je podžigalo še to, ker so opažali zadovoljstvo, s katerim so talke izpovedbe očitno navdajale visokega gospoda. Že itak dovolj velike nevarnosti, ki jih je bil prebil Bois-Guilbert, so v tem pripovedovanju postale nezasišane. Požrtvovalnost, s katero je vitez branil Rebeko, so pretiravali preko vseh meja, ne samo razumnosti, ampak tudi najbolj prenapete viteške vneme; in njegovo spoštljivost nasproti temu, kar je ona govorila, čeprav so bile njene besede mnogokrat stroge in ostre, so opisali kot tako nezmereno, da se je morala zdeti pri možu tako ošabne nravi kar nadnaravna.

Nato so pozvali templestovskega preceptorja, naj opiše način, kako sta templjar in Židovka prispela v preceptorij. Malvoisinova izpovedba je bila spretna in oprezna. Ali v tem, ko se je dozdevno trudil, da bi prizanesel Bois-Guilbertovim čustvom, je zdaj pa zdaj trosil vmes namige, češ da se mu včasih kar meša, tolikanj silno da je videti zaljubljen v dekle, ki ga je pripeljal s seboj. S potrptimi vzdihji je preceptor naposled še priznal, kako se kesa, da je sprejel Rebeko in njenega ljubimca med stene preceptorija. »A svoj zagovor,« je končal, »sem podal že v izpovedi, ki sem jo opravil pred našim prečastitim očetom velikim mojstrom; on ve, da moji nagibi niso bili slabi, čeprav je bilo moje ravnanje morda nepravilno. Z veseljem se podvžem vsaki pokori, ki mi jo naloži.«

»Dobro si govoril, brat Albert,« je rekel Beaumanoir; »tvoji nagibi so bili dobri, ker si spoznal za pravo, da ustaviš blodnega brata na njegovi pregrešni poti. A tvoje ravnanje je bilo napačno kakor ravnanje človeka, ki bi hotel udržati splašenega konja za stremen namesto za uzdo in bi bil sam poškodovan, namesto da bi dosegel svoj namen. Trinajst očenašev je po našem pobožnem ustanovitelju določenih za jutranjico, devet za večernico; opravi te molitve dvojino. Po trikrat na teden je

templjarjem dovoljeno uživati meso; a ti se ga vzdrži vsakih sedem dni. Tako delaj šest tednov in tvoja pokora bo opravljena.«

S hivanskim obrazom, ki je izražal najglobljo pokornščino, se je templestovski do tal priklonil predniku in se vrnil na svoji sedež.

»Ali ne bi bilo dobro, bratje,« je rekel veliki mojster, »da si nekoliko ogledamo prejšnje življenje in občevanje te ženske, zlasti zato, da vidimo, ali je podoba, da bi bila rabila magične čare in ukletve glede na to, da stvari, ki smo jih slišali, zbuja v nas domnevo, da so v tej nesrečni zgodbi vplivala na našega brata peklena slepila in dražila?«

Herman Goodalriški je bil četrti izmed prisotnih, preceptorjev; ostali trije so bili Konrad, Malvoisin in Bois-Guilbert. Herman je bil star vojak z obrazom polnim brazgotin od saracenskih sabelj in bratje so mu izkazovali veliko čast in spoštovanje. Vstal je in se priklonil velikemu mojstru, ki mu je takoj dovolil besedo.

»Rad bi zvedel, prečastiti oče, od našega brata Briana de Bois-Guilberta, kaj pravi on o teh čudnih obtožbah in kakšen je zdaj njegov lastni pogled na nesrečno prigodo s tem židovskim dekletom?«

»Brian de Bois-Guilbert,« je rekel veliki mojster, »slišal si vprašanje, ki naš brat Goodalriški želi odgovora nanj. Ukažem ti, da mu odgovoriš.«

Bois-Guilbert je obrnil glavo proti velikemu mojstru in ostal nem.

»Nemi vrag ga je obsedel,« je dejal veliki mojster. »Satan, poberi se! Govori, Brian de Bois-Guilbert, zaklinjam te na to znamenje našega svetega reda.«

Bois-Guilbert je s silo obrzdal v sebi naraščajoči srd in ogorčenje, dobro vedoč, da bi mu bilo malo pomgaalo, če bi mu dal duška. »Prečastiti oče,« je odvrnil, »Brian de Bois-Guilbert ne odgovarja na take nedoločene in puste obtožbe. Če bo njegova čast napadena, jo bo branil s svojim tele-

som in s tem mečem, ki se je že dostikrat boril za krščanstvo.«

»Odpustimo ti, brat Brian,« je dejal veliki mojster; »čeprav je to, da si se pred nami pobahal s svojimi vojnimi dejanji, povzdigovanje samega sebe in prihaja od sovražnika, ki nas izkuša, da bi sami hvalili svoje zasluge. A mi ti oprostimo, sodeč, da ne govoriš toliko iz sebe, kolikor po nagibu tistega, ki ga bomo z božjo pomočjo premagali in izgnali iz svojega zbora.«

Zaničljiv pogled je blisnil Bois-Guilbertu iz temnih, divjih oči, a odgovoril ni ničesar.

»In zdaj,« je nadaljeval veliki mojster, »ker je dobil brat Goodalriški na svoje vprašanje tako nepopoln odgovor, nadaljujmo preiskavo, da s pomočjo svojega patrona do dna razkrijemo to skrivnostno krivico. Naj stopijo pred nas vsi tisti, ki imajo kaj povedati o življenju te židovske ženske.«

Tedaj je nastal v spodnjem delu veže nemir, in ko je veliki mojster vprašal, kaj je, so mu odgovorili, da je med množico mož, ki je dolgo ležal v postelji, pa mu je jetnica s čudodelnim balzomom vrnila popolno rabo udov.

Ubogega seljaka, po rodu Sasa, so privlekli k pregadi, vsega prestrašenega zaradi posledic, ki so mu nemara grozile v kaznen za to, da je židovsko dekle ozdravilo njegovo mrtvoudnost. Popolnoma ozdravljen vsekakor ni bil, ker se je na berglah privlekel pričevati. Njegova izpovedba je bila zelo žalostna in obilo solz jo je spremeljal; ali priznal je, da ga je pred dvema letoma v Yorku, ko je opravljal za bogatega Žida Izaka mizarska dela, nenadoma napadla mučna bolezen; da se ni mogel gamiti s postelje, dokler mu niso zdravila, rabljena po Rebekinih navodilih, posebno pa ogrevajoč in močno dišeč balzam, v neki meri vrnila rabe udov. Razen tega je priznal, da mu je dala lonček tega dragocenege mazila in nekaj denarja, da se je mogel vrniti v hišo svojega očeta pri Templesto-

wu. »In če vaša velečastna milost dovoli,« je rekel ta človek, »ne morem si misliti, da bi mi bilo dekle hotelo kaj žalega, čeprav je bila po nesreči Židinja; zakaj ko sem rabil njeno zdravlilo, sem vselej molil očenaš in vero, pa mi ni zato nikoli manj dobro delo.«

»Tiho suženj,« je velel veliki mojster, »spravi se! Surovinam, kakršna si, je pač podobno, da se zdravijo s takimi peklenjskimi leki in prodajajo svoje delo sinovom nejeveré. Povem ti, da je sovražnik zmožen poslati bolezen ravno z namenom, da bi jo potlej odvezel in zbudil zaupanje v kak viražji način zdravljenja. Ali imaš mazilo, ki govoriš o njem, pri sebi?«

Seljak je z drhtečo roko privlekel iz nedrja majhno pušico z nekaj hebrejskimi črkami na pokrovu, kar je bilo večini prisotnih zanesljiv dokaz, da je bil sam peklenšček za lekarnarja. Beaumanoir se je najprej pokrižal, nato je vzel pušico v roko in — ker je bil več večini judovskih jezikov — z lahkoto prebral geslo na pokrovu: »Lev Judovega rodu je zmagal.« — »Čudne moči peklenščkov, je dejal, »ki znajo izpreminjati Sveto pismo v bogokletstva in mešati strup v naš vsakdanji kruh! — Ali tu ni nobenega vrača, ki bi nam mogel povedati, iz česa je sestavljeno to skrivnostno mazilo?«

Dva zdravnik, kakor sta se sama imenovala, eden menih, drugi brivec, sta stopila naprej in izjavila, da ne moreta reči o sestavinah drugega kakor to, da mešanica diši po miri in kafri, kar sta oboje smatrala za dve jutrovske zelišči. A s pravo poklicno mržnjo do uspešne izvrševalke svoje umetnosti sta namignila, da mora biti mazilo, ker ga onadva ne poznata, vsekakor sestavljeno iz nedovoljenih čarodejnih sredstev; zakaj čeprav sama nista zagovarjalca, vendar popolnoma razumeta vse stroke svoje umetnosti, kolikor jih more krščanski človek z mirno vestjo izvrševati.

(Dalje prihodnjič)

ZAHVALA

Državna gimnazija za Slovence se ob bridki izgubi, ki ji jo je prizadela smrt

prečastitega gospoda profesorja dr. Franceta Cigana

prisrčno zahvaljuje za vse sprejete izraze iskrenega sočutja in sožalja.

Hvalo vemo vsem, ki so gospodu profesorju dr. Ciganu z ljubeznijo stali ob strani v dolgi, hudi bolezni ter mu požrtvovalno stregli, zlasti še vsem, ki so mu z vestno zdravniško oskrbo skušali vrniti zdravje ali vsaj olajšati trpljenje bodisi v Celovcu, bodisi v Sloveniji. Posebno zahvalo izrekamo na tem mestu Komisiji za zamejska vprašanja pri glavnem odboru SZDL Slovenije v Ljubljani, da je hudo bolnemu profesorju Državne gimnazije za Slovence omogočila večmesečno brezplačno specialno zdravljenje v Onkološkem inštitutu v Ljubljani in v zdravilišču v Dobrni.

Prisrčno se zahvaljujemo gospodu Štefanu Sienčniku, avtopodjetniku v Dobrli vesi, da je z avtobusom brezplačno prepeljal izbrani pevski zbor Državne gimnazije za Slovence v Ljubljano na pogreb blagega pokojnika. Iz srca se zahvaljujemo vsem, ki so 25. februarja 1971 v nadvse veličastnem sprevodu pod vodstvom prevzvišenega škofa dr. Leniča spremljali našega rajnega profesorja k zadnjemu počitku na mestno pokopališče na Žalah v Ljubljani. Posebej smo hvaležni pevcem in vsem, ki so blagemu pokojniku s toplo besedo izpovedali zaslužen priznanje bodisi v nagrobnih govorih ali pa v tisku. Posebna zahvala gre gospodu dvornemu svetniku dr. Karlu Schmidtu, strokovnemu nadzorniku za glasbo, kakor tudi gospodu nadzorniku dr. Valentinu Inzku, da sta častno zastopala pri pogrebu koroško deželno šolsko oblast. Mladinskemu pevskemu festivalu v Celju, ki je predlanskim nagradil prof. dr. Cigana in njegovi izbrani pevski zbor s srebrno plaketo, se lepo zahvaljujemo za podarjeni venec.

Profesorja dr. Franceta Cigana bomo kot vzornega učitelja, vzgojitelja in ljubitelja mladine ohranili v trajnem, blagem, hvaležnem spominu.

Naj počiva v miru!

ZDRUŽENJE STARŠEV
NA DRŽAVNI GIMNAZIJI ZA SLOVENCE

RAVNATELJSTVO
DRŽAVNE GIMNAZIJE ZA SLOVENCE

RADIO CELOVEC

NEDELJA, 7. 3.: 7.00 Duhovni nagovor — S pesmijo in glasbo pozdravljamo in voščimo. — PONEDELJEK, 8. 3.: 13.45 Informacije — Po sledih starih šeg in navad. — TOREK, 9. 3.: 13.45 Informacije — Športni mozaik — Obiskali smo. — SREDA, 10. 3.: 13.45 Informacije — Žena, družina, dom. — ČETRTEK, 11. 3.: 13.45 Informacije — Mali recital — Našim mladim poslušalcem. — PETEK, 12. 3.: 13.45 Informacije — Iz kulturnega življenja koroških Slovencev (Koroški kulturni dnevi). — Pesem povezuje: Poje moški zbor SPD „Zarja“ iz Železne Kaple. — SOBOTA, 13. 3.: 9.00 Rubrika za jugoslovanske delavce, zaposlene v Avstriji — od pesmi do pesmi — od srca do srca.

Za romanje v

Rim-Neapelj-Pompeje

od 22. do 28. marca 1971
je še nekaj prostorov prostih!
Cena 1500.- šil.

Prijave v župnišču v Škocijanu ali pri
avtopodjetju

Sienčnik

9141 DOBRLA VES, tel. 04236-219

Kmečka gospodarska zadruga Pli-
berk išče šoferja za tovornjak. Nastop
tako. Plača po dogovoru.

IN ALLEN EINRICHTUNGSFRAGEN FÜHREND

STADLER MÖBEL EXKLUSIV

KLAGENFURT · THEATERGASSE 4 · TEL. 714 31

möbel passage stadler

KLAGENFURT · ST. VEITER STRASSE 4 · TEL. 714 31

STADLER MÖBEL VILLACH

VILLACH · TRATTENGASSE 1 · TEL. 24 4 69.

KOSTENLOSE PLANUNG DURCH EIGENE ARCHITEKTEN

Kaj pogrešate na tej sliki? Takšna vprašanja so v nagradnem žrebanju za

JOŽEFOVO

v DOBRLI VESI

Obiščite nas — tudi Vas čaka sreča.
Vsak nakup pri Rutarju je dobitek!

Podjunski trgovski center
Bratje RUTAR & Co.

Dobrla ves - Eberndorf

ZAHVALA

V imenu vseh ostalih sorodnikov se najprisrčneje zahvaljujem za vse izkazano sožalje in sočustvovanje ob izgubi naše žene, matere, babice in sestre, gospe

Barbare Mostetschnig, roj. Vospernik

Posebno se zahvalim domačemu župniku g. Adamiču ter g. prelatu Zechnerju za darovano mašo zadušnico ter za pogrebne obrede in besedo ob odprtem grobu. Zahvala velja tudi prof. Polancu za besedo sožalja ter predsedniku Zveze slovenskih izseljencev Lovru Kramerju za globoke misli, ki jih je izrekel sotrpinki izseljenki. Zahvalim se nadalje Narodnemu svetu koroških Slovencev, Državni gimnaziji za Slovence ter Zvezi slovenskih izseljencev za vence, oktetu osmega a razreda slovenske gimnazije pa za pesmi-žalostinke. Ne nazadnje se zahvalim vsej duhovščini in vsem prijateljem in znancem od blizu in daleč, ki so spremljali pokojno mater na njeni zadnji poti.

Sin Reginald z družino
v imenu vseh sorodnikov

ZAHVALA

Vsem, ki so ob prerani smrti

g. dr. Franceta Cigana

prihitei od blizu in daleč in ga kot zaslužnega duhovnika in vzgojitelja mladine spremili na njegovi zadnji zemeljski poti.

Kakor je bil g. Francé veselo presenečen in ganjen, ko ga je toliko prijateljev vseh slojev hodilo obiskovat v bolnico k elizabetinkam, v sanatorij in celo v Ljubljano in Dobrno, tako nas je ganilo vse, ko je zaihtela v žalosti vsa slovenska Koroška in so mnogi pohiteli na njegov pogreb v Ljubljano.

Besede iskrene hvaležnosti so zvenele iz govorov; zbori so mu zapeli kot da jih on sam poslednjikrat dirigira, topla molitev je vrela iz dobrih src.

Iskren Bog plačaj zdravnikom, in bolniškemu osebju, ki so se borili, da bi mu ohranili življenje. Nadalje ravnateljstvu slovenske gimnazije, profesorjem in študirajoči mladini, predstavnikom različnih organizacij, zlasti pa njegovim pevcem, ki so mu bili vedno v tolažbo in katerih požrtvovalnost je vedno občudoval.

Bog povrni duhovnim sobratom njih memento in vsem, ki še naprej molijo za pokoj njegove duše.

Njegovi sobratje in vsi sorodniki

TANZSCHULE EICHLER • KLAGENFURT
V soboto, 6. marca 1971, ob 20. uri
se začne

PLESNI TEČAJ

Tanzkurs

v HOTELU RUTAR

v Dobrli vesi

Cena 350.— šilingov za osebo

Hotel „Rosentalerhof“

ANTONIČ

9184 REKA — MÜHLBACH
Telefon: 0 42 53 — 241

Za letošnjo sezono nujno potrebujemo
KUCHARICO.
Izredna plača!

Vse
iz ene
roke

KOTMARA VES
KÖTTMANNSDORF

tel. 0 42 22—79 11 17

- BETONSKO PODJETJE
- VELETRGOVINA ZA GRADBENI MATERIAL

WOLFSBERG, tel. 0 43 52—29 91

Lahko si pa ogledate tudi najlepšo razstavo ploščic Avstrije.

Dostavljamo tudi v sobotah.

Informacije dobite v vseh zadevah v Kotmari vesi ali pa v Wolfsbergu.

HOČETE ZIDATI?

Vedno in vsak čas na razpolago
odjemalcem pri

FERLACHER BETONWERK

J. Pagitz, Ferlach — Borovlje

Tel. 0 42 27 / 375

(Dostavljamo tudi ob sobotah!)

EILIG! Internationale Firma, in der Schweiz basiert, engagiert unverzüglich Mitarbeiter-(innen), Alter gleichgültig, für leichte und gut entlohnte Heimarbeit. Sofortige Verdienste in Funktion der Arbeit und des Seriösen. Antwort durch postwendenden Brief, mit beiliegendem internationalem Antwortschein, an: I. W. S. Marketing, c/o. M. Tc. I. Business Dept. 11, Rue Voltaire, CH-1211 Genève 1, Schweiz.